

کلوپ لاینز و سرمایه اجتماعی در ایران عصر پهلوی دوم: پیوند نهادهای مدنی و مناسبات قدرت بین‌المللی در بستر جنگ سرد

میشم قهرمان^۱

چکیده

این مقاله با بهره‌گیری از نظریه سرمایه اجتماعی رابرت پاتنام، در پی پاسخ به این پرسش است که کارکرد و جایگاه کلوپ لاینز در ایران عصر پهلوی دوم را چگونه می‌توان توضیح داد؟ در حالی که پاتنام نهادهای داوطلبانه و مشارکت مدنی را یکی از منابع اصلی تولید سرمایه اجتماعی می‌داند، پژوهش حاضر می‌کوشد نشان دهد این نهادها می‌توانند در پیوند با قدرت کلان و مناسبات قدرت در سطح بین‌المللی، اهداف شبکه‌سازی، بسط هنجارهای همیاری و اعتمادسازی را در مناطق مختلف جهان مانند کشورهای غرب آسیا پیش ببرند. بنابراین، بر پایه اسناد آرشیوی، مطبوعات، و منابع دست اول، مقاله استدلال می‌کند که با توجه به الزامات سیاسی حاکم در طول جنگ سرد که در آن، جهت‌دهی افکار عمومی و بهره‌مندی از نیروهای اجتماعی فعال در جامعه به موضوعی مهم برای سیاست‌ورزی کارآمد در جهان دوبلوکی بدل شده بود، کلوپ لاینز ضمن حفظ کارکردهای سنتی سازمان‌های فراماسونری کلاسیک مانند جاسوسی و جهت‌دهی به تصمیم‌های کلان‌کشوری، از طریق شبکه‌سازی گسترده، بسط هنجارهای همیاری و جلب اعتماد اجتماعی، در عمل شرایط را برای سلطه فرهنگی، اجتماعی و سیاسی بلوک غرب در ایران فراهم می‌کرد. در نتیجه، پژوهش حاضر نشان می‌دهد که برای درک دقیق‌تر پویایی نهادهای به اصطلاح مدنی در ایران عصر پهلوی دوم، باید هم‌زمان به ساختار سیاسی حاکم بر روابط بین‌الملل و اقتضات اجتماعی و سیاسی حاکم بر جامعه توجه داشت.

واژه‌های کلیدی: کلوپ لاینز، عصر پهلوی دوم، سرمایه اجتماعی، رابرت پاتنام، جنگ سرد.

۱. استادیار پژوهشی گروه مطالعات تاریخی انقلاب اسلامی (وابسته به مرکز اسناد انقلاب اسلامی)، مرکز اسناد انقلاب اسلامی، تهران، ایران

**The Lions Club and Social Capital in Iran
during the Second Pahlavi Era:
Linking Civil Institutions and International Power Relations
in the Context of the Cold War**

Meisam.ghahreman¹

Abstract

Drawing on Robert Putnam's theory of social capital, this article seeks to address the question of how the functions and position of the Lions Club in Iran during the Second Pahlavi era can be explained. While Putnam regards voluntary associations and civic participation as key sources of social capital, the present study argues that such institutions—when situated within broader structures of power and international relations—can also serve as instruments for networking, extending norms of cooperation, and fostering trust across diverse regions of the world, including West Asia.

Based on archival documents, press resources, and primary sources, the article contends that in light of the political imperatives of the Cold War—when shaping public opinion and mobilizing socially active groups became central to effective policymaking in a bipolar world—the Lions Club, while maintaining certain traditional functions of classical Freemasonic organizations such as espionage and influence over high-level decision-making, in practice advanced the cultural, social, and political dominance of the Western bloc in Iran. It achieved this through expansive networking, the promotion of cooperative norms, and the cultivation of social trust.

Accordingly, the study demonstrates that a deeper understanding of the dynamics of so-called civil institutions in Iran during the Second Pahlavi era requires simultaneous attention to both the international political order of the Cold War and the domestic social and political conditions that shaped their activities.

Keywords: *Lions Club, Second Pahlavi Era, Social Capital, Robert Putnam, Cold War.*

---

1. Research assistant professor at the Department of Historical Studies of the Islamic Revolution ,IRDC, Tehran, Iran

مقدمه

نهادهای خیریه بین‌المللی پس از جنگ جهانی دوم و در طول جنگ سرد گسترش چشم‌گیری یافتند. کلوپ لاینز در کنار کلوپ روتاری از جمله مهم‌ترین آنها محسوب می‌شدند. در ایران عصر پهلوی نیز از دهه سی هجری شمسی تا پیروزی انقلاب اسلامی به تدریج باشگاه‌های متعددی از لاینز و روتاری در سرتاسر ایران تأسیس شد.

از منظرهای متفاوتی می‌توان عملکردهای کلوپ لاینز و روتاری را مورد بررسی قرار داد؛ می‌توان با نگاهی خوش‌بینانه آنها را سازمان‌هایی دانست که در پی ارائه خدمات اجتماعی به مردمان اقصی نقاط دنیا هستند تا امور و دغدغه‌های مردم به بهترین شکل حل شود، با این امید که در نهایت رتق وفتق امور مردم به خود آنها واگذار گردد. از سویی دیگر، می‌توان عملکرد نهادهای خیریه بین‌المللی را در امتداد سازمان‌های فراماسونری کلاسیک تحلیل کرد و دقیقاً همان کارویژه‌های فراماسونری را به آنها نسبت داد. همان‌طور که می‌دانیم فراماسونری به‌عنوان تشکیلاتی منسجم، مرموز و درهم‌پیوسته با مراکز جهانی قدرت سیاسی پدید آمده است که از قرن هجدهم به بعد و از پیوند با رویکرد استعماری تمدن غرب و مراحل تاریخی شکل‌گیری آن به وجود آمده است. این تشکیلات در لوای شعار برادری، برابری، آزادی و نوع‌دوستی و با هدف ایجاد حکومت واحد جهانی که تحت سیطره نظام سرمایه‌داری غربی قرار دارد، در پی تأثیرگذاری بر تصمیمات کلان حکومتی کشورها و جاسوسی برای ابرقدرت‌های جهانی است.

در این مقاله ضمن آنکه نسبت کلوپ لاینز با سازمان‌های فراماسونری کلاسیک را مشخص می‌کنیم، برای فهم عملکرد آن از شکل پیچیده‌تری از روابط متقابل اجتماعی و سیاسی بهره خواهیم برد. برای این منظور از مفهوم «سرمایه اجتماعی» نزد رابرت پاتنام استفاده می‌کنیم. پاتنام معتقد است ارتباطات اجتماعی مانند سرمایه فیزیکی و انسانی بر بهره‌وری افراد و گروه‌ها تأثیر می‌گذارد. او برای فهم سرمایه اجتماعی که محصول کنش افراد و گروه‌ها در میدان روابط اجتماعی است و موجب مشارکت بهینه و همکاری‌های گسترده آنها در جامعه می‌شود از سه مؤلفه «شبکه‌ها»، «هنجارهای همیاری» و «اعتماد» استفاده می‌کند.

مفهوم سرمایه اجتماعی برای فهم انجمن‌های داوطلبانه و باشگاه‌ها این امکان را فراهم می‌کند که اصالت امر اجتماعی، جامعه و مشارکت اجتماعی را نادیده نگیریم؛ اما این تمام ماجرا نیست، امر سیاسی و قدرت کلان، موضوعی مغفول‌مانده در مفهوم سرمایه اجتماعی پاتنام است؛ آن هم در

کشورهای به اصطلاح کمتر توسعه یافته که در طول تاریخ همواره هدف دخالت‌های استعماری بیگانگان بوده‌اند. به بیان دقیق‌تر، پس از جنگ جهانی دوم و در طول جنگ ایدئولوژیک سرد، با اهمیت یافتن موضوع جمعیت و جامعه برای سیاست و حکمرانی، شکل دهی به سرمایه اجتماعی جوامع به گونه‌ای که شبکه‌های شکل گرفته در جامعه، هنجارهای همیاری و اعتماد در خدمت حکومت واحد جهانی برگرفته از نظام‌های سرمایه‌داری و یا کمونیستی قرار گیرند، به اولویتی مهم برای بلوک‌های غرب و شرق بدل شد و آنها کوشیدند تا از قدرت سرمایه اجتماعی جوامع برای منافع سیاسی خود بهره برند.

بنابراین در این پژوهش، مفهوم شبکه در پیوند با «شبکه‌سازی»، مفهوم هنجارهای همیاری در ارتباط با «بسط هنجارهای همیاری»، و مفهوم اعتماد در پیوند با «اعتمادسازی»، از مفاهیم صرفاً اجتماعی به مفاهیمی سیاسی / اجتماعی بدل می‌شوند و چارچوب مفهومی تحلیل عملکرد کلپ لاینز در ایران عصر پهلوی را شکل می‌دهند. بر این اساس، با محوریت سرمایه اجتماعی‌ای که می‌بایست در خدمت منافع سیاسی ایالات متحده در ایران شکل گیرد و با روشی اسنادی و کتابخانه‌ای، عملکرد کلپ لاینز در ایران عصر پهلوی مورد واکاوی قرار می‌گیرد.

۱. چارچوب مفهومی: سرمایه اجتماعی نزد رابرت پاتنام

سرمایه اجتماعی نوعی سرمایه‌گذاری در روابط اجتماعی به شمار می‌رود که با بازده مورد انتظار در بازار تعریف می‌شود. البته بازار لفظی استعاره‌ای است و بازه آن در تحلیل‌های گوناگون می‌تواند اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و یا بازار کار باشد که در آن، افراد با درگیر شدن در تعاملات و شبکه‌های اجتماعی، منافع مورد انتظار را شکل می‌دهند (Lin, 2001: 21). بر این اساس، سرمایه اجتماعی را می‌توان مجموعه‌ای از عناصر دانست که باعث ایجاد ارتباط و مشارکت بهینه اعضای یک جامعه شده و در قالب آن همکاری‌ها شکل می‌گیرد و زمینه‌سازی برای بهره‌وری سرمایه‌های انسانی (جسمی و اجتماعی) و راهی برای رسیدن به موفقیت توسعه و بهبود عملکرد می‌شود (فیلد، ۱۳۸۶: ۱۱-۱۲).

رابرت پاتنام را باید مهم‌ترین اندیشمند و پژوهشگری دانست که مفهوم سرمایه اجتماعی را گسترش قابل توجهی بخشید. وی پس از انتشار پژوهش برجسته خود با عنوان «بولینگ تنها» (۲۰۰۰) مبدل به مشهورترین چهره علمی سرمایه اجتماعی شد. ایده اصلی پاتنام این است که

شبکه‌های اجتماعی حاوی ارزش برای افراد هستند. ارتباطات اجتماعی مانند سرمایه فیزیکی و انسانی بر بهره‌وری افراد و گروه‌ها تأثیر می‌گذارد. سرمایه فیزیکی در اشیاء فیزیکی باقی می‌ماند، سرمایه انسانی متعلق به افراد است و سرمایه اجتماعی در روابط بین افراد شکل می‌گیرد (Putnam, 2000: 18). از این رو پاتنام به چگونگی کارکرد سرمایه اجتماعی در سطح منطقه‌ای و ملی و نوع تأثیرات سرمایه اجتماعی بر نهادهای دموکراتیک و در نهایت توسعه اقتصادی علاقه‌مند است. به همین منظور در دو مطالعه تطبیقی میان ایالت‌های مختلف در آمریکا (در کتاب بولینگ تک‌نفره) و همچنین حکومت‌های منطقه‌ای تازه‌تأسیس ایتالیا در شمال و جنوب در دهه ۱۹۷۰ (در کتاب سنت‌های مدنی و دموکراسی)، تأثیر سرمایه اجتماعی را در تقویت جامعه مدنی و کارآمدی دموکراسی از سویی و رشد و توسعه اقتصادی از سوی دیگر مورد بررسی قرار داده است (توسلی و موسوی، ۱۳۸۴: ۱۵). پاتنام پس از مطالعه در باب کشورهای مذکور نتیجه گرفت که سرمایه اجتماعی در آن‌جا به ویژگی‌هایی از سازمان اجتماعی از جمله اعتماد، هنجارها و شبکه‌ها اشاره دارد که قادرند کارایی جامعه را با تسهیل کنش‌های تعاونی بهبود بخشند» (Putnam, 1993: 367).

۱-۱- مؤلفه‌های اساسی سرمایه اجتماعی نزد پاتنام

با در نظر گرفتن این نکته که سرمایه اجتماعی نزد پاتنام در تلاقی پیوندهای میان افراد و شبکه‌های اجتماعی و هنجارهای همیاری متقابل و اعتمادی که در نتیجه آن‌ها به وجود می‌آید، عمل می‌کند (Putnam, 2000: 19)، ضروری است تا سه مؤلفه‌ی اساسی سرمایه اجتماعی نزد پاتنام یعنی شبکه‌ها، هنجارهای همیاری و اعتماد با دقت بیشتری مورد بررسی قرار گیرد.

الف) شبکه‌ها

شبکه‌های رسمی و غیررسمی، ارتباطات و مبادلات در هر جامعه‌ای اعم از مدرن و سنتی، فئودالی یا سرمایه‌داری وجود دارند. از نظر پاتنام این شبکه‌ها خاستگاه دو مؤلفه‌ی دیگر سرمایه اجتماعی یعنی هنجارهای همیاری و اعتماد هستند. «ساخت شبکه»، افقی یا عمودی بودن (مساوات‌طلب یا انحصارطلب بودن)، و «فشردگی شبکه»، افزایش انجمن‌ها و امکان عضویت‌های متداخل، دو

معیار مهم در بررسی نقش شبکه‌ها است (پاتنام، ۱۳۸۴: ۲۹۶)^۱. او معتقد است شبکه‌های عمودی یا انحصارطلب فاقد توان برقراری اعتماد و هنجارهای همیاری هستند، درحالی که شبکه‌های افقی در قالب مشارکت‌های مدنی (انجمن‌ها، باشگاه‌ها و احزاب ...) مولد هنجارهای همیاری و اعتماد به‌شمار می‌روند. به‌عبارت‌دیگر، شبکه‌های عمودی که عاملان را به روابط و وابستگی‌های سلسله‌مراتبی متصل می‌کند از ایجاد اعتماد به خاطر این واقعیت که همکاری اغلب به شکل یک خطر تصور می‌شود، ممانعت می‌کند. از نظر او شبکه‌های افقی از قبیل آنهایی که در انجمن‌های داوطلبانه ایجاد می‌شوند، برای ایجاد همکاری، اعتماد و مدارا مناسب‌تر هستند، چون به مشارکت‌کنندگان اجازه تعامل در شرایط برابر و مبادله‌ی اطلاعات به شیوه‌ای آزاد را می‌دهد و برای افراد فرصت درگیر شدن در چارچوب گسترده‌تری از گروه‌ها را فراهم می‌آورد (خوش‌فر، ۱۳۸۷).^۲ علاوه‌براین، افزایش فشرده‌گی و تراکم شبکه که ناظر بر تعدد انجمن‌ها و امکان عضویت‌های متداخل و مشارکت در عرصه‌های متعدد زندگی اجتماعی است (Putnam & Goss, 2002: 313)^۳، نیز در کنار تثبیت شبکه‌های افقی بر گسترش اعتماد و بسط هنجارهای همیاری در جامعه یاری می‌رساند.

ب) هنجارهای همیاری

یکی از مؤلفه‌های مهم سرمایه اجتماعی نزد پاتنام «هنجارهای همیاری» است. پاتنام دو نوع هنجار همیاری را از هم تفکیک می‌کند: هنجار همیاری متوازن و هنجار همیاری تعمیم‌یافته. از نظر او همیاری تعمیم‌یافته ملاک سرمایه اجتماعی و مولدترین جزء آن است (Putnam, 2000: 134)^۴. در همیاری متوازن مبادله هم‌زمان چیزهایی با ارزش برابر صورت می‌گیرد، مانند زمانی که همکاران روزهای تعطیلشان را با یکدیگر عوض می‌کنند. ولی در همیاری تعمیم‌یافته رابطه

۱. رابرت پاتنام، «جامعه برخوردار، سرمایه اجتماعی و زندگی عمومی»، در تاجبخش، کیان، سرمایه اجتماعی، اعتماد، دموکراسی و توسعه. ترجمه افشین خاکباز، حسن پویان، تهران، نشر شیرازه، ۱۳۸۴، ص ۲۹۶.

۲. غلامرضا خوش‌فر، تأثیر سرمایه اجتماعی بر مشارکت سیاسی، مطالعه موردی: استان گلستان، رساله دکترای رشته جامعه‌شناسی دانشگاه علامه طباطبایی، دانشکده علوم اجتماعی، استاد راهنما: محمد حسین پناهی، ۱۳۸۷.

3. Robert, D. Putnam, and Kristin A. Goss, *Ibid*, p 313.

4. Robert Putnam, *Bowling Alone: The Collapse and Revival of American Community*, *Ibid*, p 134.

تبادلی مداومی در جریان است که در همه حال یک طرفه و غیرمتوازن است، اما انتظارات متقابلی ایجاد می‌کند مبنی بر اینکه سودی که اکنون اعطا شده، باید در آینده بازپرداخت شود. او در توضیح همیاری تعمیم‌یافته چنین بیان می‌کند: «من اکنون این کار را برای شما انجام می‌دهم بدون آنکه چیزی فوراً در مقابل انتظار داشته باشم، و شاید حتی بی‌آنکه شما را بشناسم، با این اطمینان که در طول راه شما یا دیگری لطف مرا پاسخ خواهید داد» (Putnam, 2000: 134)^۱.

ج) اعتماد

«اعتماد» از دیگر مؤلفه‌های مفهوم سرمایه اجتماعی نزد پاتنام است. این مفهوم از عناصر ضروری برای تقویت همکاری و مدارا بوده و حاصل پیش‌بینی‌پذیری رفتار دیگران است که در یک جامعه کوچک از طریق آشنایی نزدیک با دیگران حاصل می‌شود، اما در جوامع بزرگ‌تر و پیچیده‌تر یک نوع اعتماد غیرشخصی‌تر یا شکل مستقیمی از اعتماد ضرورت می‌یابد (پاتنام، ۱۳۸۴: ۲۹۲).^۲ پاتنام در بحث از اعتماد با توجه به شعاع اعتماد به دو نوع اعتماد شخصی (عمقی)، و اعتماد اجتماعی (گسترده) یا اعتماد تعمیم‌یافته اشاره می‌کند. به نظر پاتنام اعتماد تعمیم‌یافته برای جامعه سودمندتر است، زیرا آن شعاع اعتماد را از فهرست کسانی که شخصاً می‌شناسیم فراتر می‌برد و همکاری گسترده‌تر در سطح جامعه را موجب می‌شود. او افزایش مشارکت‌های مدنی و گسترش شبکه‌های اجتماعی را از سازوکارهای تبدیل اعتماد شخصی یا خاص به اعتماد اجتماعی یا تعمیم‌یافته معرفی می‌کند (پاتنام، ۱۳۸۴: ۱۳۶-۱۳۷).

نکته مهم در کار پاتنام این است که شبکه‌های مشغولیت مدنی، جزء ضروری دموکراسی و موفقیت نهادی مناطق شمالی می‌باشند. شبکه‌های مدنی عملکرد نهادی و نتایج سیاسی را نه تنها از طریق دربرگرفتن ارزش‌های همکاری، همیاری و اعتماد، بلکه همچنین از طریق آموزش مهارت‌های مدنی از قبیل مدارا، مذاکره و سازگاری که برای مشارکت سیاسی لازم هستند، تحت تأثیر قرار می‌دهند (Villalba, 2007: 13).

سرمایه اجتماعی در آرای نظریه‌پردازان غربی نظیر رابرت پاتنام ضمن آنکه درک مناسبی از جایگاه این مفهوم در مشارکت و ارتباط اعضای یک جامعه می‌دهد که باعث تأمین منافع متقابل

1 . Robert Putnam , Ibid.

۲ . رابرت پاتنام، «جامعه برخوردار، سرمایه اجتماعی و زندگی عمومی»، پیشین، ص ۲۹۲.

انسان‌ها درون جامعه می‌شود، فهم ویژگی‌های یک جامعه‌ی پویا که توانمندی سازماندهی مشارکت داوطلبانه برای حل مشکلات و شکل‌دهی انسجام عمومی جهت دستیابی به اهداف مشترک و مورد نیاز جامعه را دارد، نیز برای محققان ممکن می‌سازد؛ اما این نگاه جامعه‌محور خوش‌بینانه برای تحلیل‌گران کشورهای در حال پیشرفت که ردّ پای دخالت‌های خارجی در تاریخ آنها وجود دارد، نمی‌تواند تمام ماجرا به شمار آید. به عبارت دیگر، سرمایه اجتماعی همان-گونه که پاتنام می‌گوید با مؤلفه‌هایی نظیر شبکه‌ها، اعتماد و هنجارهای همیاری برای حصول به جامعه‌ای پویا حیاتی است، همین اهمیت باعث شده است که به راهبردی برای پیشبرد اهداف بلندمدت سرمایه‌دارانه‌ی قدرت‌ها و ابرقدرت‌های جهانی در کشورهای در حال پیشرفت بدل شود؛ راهبردی که به واسطه‌ی گسترش فعالیت سازمان‌ها و انجمن‌های داوطلبانه و خیریه بین‌المللی کارکردهای زیر را دنبال می‌کند:

(۱) القای حس همبستگی اجتماعی درون سنت فردگرایانه‌ی نئولیبرالی که معتقد به عدم‌مداخله اخلاقی و به تبع آن، عدم منفعت دولت در امور مختلف است؛ (۲) کاهش هزینه‌های مقاومت و انقلاب علیه دولت‌ها به‌ویژه مقابله با فعالیت‌های گروه‌های کمونیستی و چپ‌گرا؛ (۳) کاهش نفرت مردم از فعالیت‌های جنگ‌طلبانه و استعمارگرایانه‌ی ایالات‌متحده و متحدانش؛ (۴) ترویج فرهنگ سکولار و تساهل‌گرایانه‌ی موردنیاز سرمایه‌داری برای دسترسی هرچه بیشتر به بازارهای جهانی؛ (۵) پیشبرد نفوذ اطلاعاتی و امنیتی در کشورهای مختلف دنیا، و درنهایت (۶) تشکیل جامعه و حکومت جهانی.

با چنین عینک نظری باید در دل مؤلفه‌ی «شبکه‌ی سرمایه‌ی اجتماعی، شبکه‌سازی را دید؛ درون مؤلفه «هنجارهای همیاری»، بسط سیاسی چنین هنجارهایی را مشاهده کرد و در دل مؤلفه «اعتماد»، به جست‌وجوی اعتمادسازی پرداخت. در ادامه تلاش خواهیم کرد با بهره‌گیری از این چارچوب نظری، عملکرد و فعالیت‌های کلپ لاینز در ایران عصر پهلوی دوم را مورد بررسی قرار دهیم.

۳) کلوپ لاینز: تاریخچه و اهداف

نام کلوپ (باشگاه) لاینز که سازمانی برای فعالیت‌های داوطلبانه‌ی اجتماعی^۱ است، از حروف اول عبارت Liberty Intelligence Our Nation's Safety به معنی «آزادی و ذکاء ایمنی ما را تضمین می‌کند»، اخذ شده است (میر، ۱۳۷۰: ۲۴) (اکنون در وبسایت این کلوپ هیچ اشاره‌ای به این موضوع نشده؛ گویا محوریت شعار فوق در حال حاضر برای لاینز از اهمیت کمتری برخوردار است).

لاینز که بخشی از یک شبکه خدمات جهانی به شمار می‌آید، ابتدا فعالیتی محلی و خصوصی در داخل آمریکا بود و در سال ۱۹۱۷ میلادی به علت مختصات نیکوکاری و نوع دوستی آن، که توجه عده‌ی زیادی از خارجیان را جلب کرده بود، به صورت اتحادیه بین‌المللی درآمد. هدف‌های آن به ظاهر غیرسیاسی و محدود به خدمت به افراد جامعه و در رشته‌های مختلف و ایجاد دوستی و اتحاد بین اعضا بود. بدین‌خاطر عبارت پشتیبانی از اصول حکومت‌های صالح و تقویت افراد شایسته که جزء هدف‌های لاینز در اساسنامه می‌باشد، جلب نظر می‌کند، زیرا سازمانی که جنبه غیرسیاسی دارد باید همواره مطیع قانون و پشتیبان دولت خود باشد و هدفی را دنبال نکند که برای اجرای آن ناچار از تشخیص اصول حکومت‌های صالح و یا افراد شایسته گردد چه این امر کاملاً سیاسی است. به علاوه این احتمال را به وجود می‌آورد که مرکز اتحادیه بین‌المللی لاینز روزی به استناد این هدف درباره حکومت یا افراد اظهار نظر کند. در چنین مورد احتمالی سایر اعضای لاینز جهان اگر مراتب را تأیید و یا حداقل سکوت کنند ممکن است به خلاف مصلحت یا روش سیاسی کشور متبوع خودشان باشد و اگر اظهار مخالفت نمایند وحدت لاینز جهانی را متزلزل می‌سازند. به علاوه از نظر آن دسته از اعضای لاینز که موافق اظهار نظر اتحادیه بین‌المللی بوده‌اند پیمان شکن و مخالف لاینز معرفی خواهند شد (کلوپ لاینز به روایت اسناد ساواک، ج ۱، ۱۳۹۰: ۴۵). بنابراین باید به تدریج سیاست‌های داخلی و خارجی کشورهای متبوع را به سیاست‌های اتحادیه بین‌المللی لاینز نزدیک کرد؛ یکی از مهم‌ترین اهداف لاینز دقیقاً همین موضوع است.

---

1. volunteer-social activity organization

در حال حاضر کلوپ لاینز با شعارهایی نظیر «خدمت می‌کنیم»، «درون هر شیر، رهبری وجود دارد» و «هر بار با یک کار خیرخواهانه، به جهان نیازمند خدمت می‌کنیم»، و «با تکمیل هر پروژه و خدمت به هر فردی، ما هر روز در حال ساختن تاریخ هستیم» (وبسایت کلوپ لاینز: <https://www.lionsclubs.org/en/discover-our-clubs/interactive-timeline>) با بیش از ۴۹ هزار شعبه در ۲۰۰ منطقه و کشور در سرتاسر دنیا فعالیت می‌کند (وبسایت کلوپ لاینز:

<https://www.lionsclubs.org/en/about-us/our-organization/about-lions-international>). کلوپ لاینز اعضای خود را که اکنون بیش از یک میلیون و چهارصد هزار نفر هستند، شیران یا رهبرانی می‌نامد که می‌دانند از طریق تعهد فردی و اقدام جمعی می‌توان الهام‌بخش تمام جوامع بشری شد و آن‌ها را توانمند کرد (وبسایت کلوپ لاینز: <https://www.lionsclubs.org/en/discover-our-clubs/our-leaders>) در وبسایت کلوپ لاینز در باب معرفی این کلوپ چنین آمده است:

«ما به‌عنوان رهبران لاینز در مأموریت خدمت‌رسانی، مردم را با یکدیگر متحد می‌کنیم. ما درصددیم همکاری‌ها را تقویت کنیم تا بتوانیم کارهایی را که از نظر دیگران ناممکن است، انجام دهیم... ما در جامعه‌ای که به آن خدمتی ارائه می‌دهیم، اثری می‌گذاریم مانا و فراموش‌ناشدنی» (وبسایت کلوپ لاینز:

<https://www.lionsclubs.org/en/about-us/our-organization/about-lions-international>)

در مجلات کلوپ لاینز که تحت عنوان شیرنامه در ایران منتشر می‌شد، اهداف کلوپ لاینز به زبان عمومی برای مردم این‌گونه شرح داده می‌شد:

«هدف عالی لاینز خدمت به نوع در همه‌جا و همه‌وقت و به هر شکل معقول و مشروع براساس جاودانی است. جاودانی آن، از جاودانی بودن حیات نوع انسان احتیاج او به زندگی اجتماعی، و اشتراک خواه‌وناخواه وی در خوشی‌ها و تیره‌روزی‌های هم‌نوع خود سرچشمه می‌گیرد. بالطبع دل‌های بیدار به این وظیفه انسانی مملو از رغبت انجام آن است. ولی به‌اصطلاح یک‌دست صدا و یک بازو توانایی کافی نمی‌تواند داشته باشد. بنابراین باشگاه‌های لاینز مرکز مناسب برای تمرکز فکرهای خیرخواهانه و تجسس طرق معقول انجام آن فکرها می‌تواند قرار گیرد» (شیرنامه، فروردین و اردیبهشت ۱۳۴۲: ۶).

در مطلبی دیگر در مجله‌ی شیرنامه، اهمیت کمک‌های کوچک به هم‌نوعان و انتشار خبر این کمک‌ها، اساس اندیشه‌ی جاویدان لاینز دانسته شده است:

«شعار لاینز خدمت به بشر است. این نوع خدمت ضرورت ندارد که تنها شامل خدمات بزرگ و یکباره باشد. هر خدمتی که درخور امکانات تمام یا عده‌ای از اعضای یک باشگاه لاینز باشد، خدمت محسوب می‌شود، ولو اینکه در نظر اول کم‌ارزش محسوب شود. مجموع همین خدمات کوچک ولی گوناگون و بی‌شمار می‌تواند در سطح جهانی و به‌مرور زمان یک مجموعه ارزنده از کمک بشر به بشر به حساب آید... مخصوصاً که لاینیزم بر اساس جاویدان بنا نهاده شده و چه‌بسا که خدمات کوچک امروز بتواند سرچشمه خدمات وسیع و گرانبهای فردا باشد، یا برای دیگران نمونه محسوب شود و تجربه به دست دهد. برای مثال از حدود و تنوع کمک‌های شیرمردان و شیرزنان عزیز در سراسر جهان، به تدریج اخباری که از باشگاه‌های لاینز بین‌المللی در اختیار گذاشته می‌شود در اینجا ترجمه و منتشر می‌شود. شاید انجام کمک مشابهی در حدود امکانات خواننده شیرمرد یا شیرزن عزیز نیز باشد. یا اینکه ابتکار جدید شما، هر قدر هم یک کمک کوچک تلقی شود، نوعی بر این انواع بیفزاید» (شیرنامه، فروردین و اردیبهشت ۱۳۴۲: ۱۰).

در شماره‌ی بهار ۱۳۴۳ مجله‌ی کلوپ لاینز در ایران، شش هدف برای کلوپ لاینز تعریف شده است که عبارت‌اند از:

- ۱) ایجاد و پرورش روح مساعدت و گذشت و اغماض در بین اقوام عالم از طریق مطالعه مسائل مربوط به روابط بین‌المللی.
- ۲) ترویج و حمایت اصول علمی و عملی مربوط به حکومت صالح به‌وسیله افراد شایسته.
- ۳) شرکت عملی افراد در تأمین رفاه جامعه در امور مدنی و اجتماعی و اخلاقی.
- ۴) ایجاد رشته مودت اعضاء از راه برقراری روح برادری و حسن تفاهم.
- ۵) استقرار جلسه مباحثه آزاد و مذاکره درباره مصالح عامه به‌استثناء امور سیاسی و مذهبی.
- ۶) تشویق افراد به اجراء دقیق اصول عالی اخلاقی در امور تجارتي و حرفه‌ای، مشروط به اینکه منافع مادی اعضاء هدف باشگاه قرار نگیرد (شیرنامه، فروردین و اردیبهشت ۱۳۴۳: ۱۵).

۴) کلوپ لاینز و شکل‌دهی به سرمایه اجتماعی در عصر پهلوی دوم

پس از جنگ جهانی دوم، ابرقدرت‌های پیروز جنگ به‌ویژه ایالات متحده به این واقعیت بیش‌ازپیش پی بردند که حکومت بر جهان با ثروت‌اندوزی و تسلط بر منابع اولیه انرژی و در یک کلام سرمایه اقتصادی گره خورده و سرمایه اقتصادی نیز خود تابع سرمایه اجتماعی و فرهنگی است. درواقع از طریق سرمایه اجتماعی است که انسان‌های اقتصادی ساخته می‌شوند؛ انسان‌هایی که در مناسبات بازار حل می‌شوند و مکانیسم عرضه و تقاضا را با محوریت بیشینه کردن سود اقتصادی بازتولید می‌کنند. به عبارتی در این حالت سرمایه اجتماعی به‌منزله مکانیسم حکمرانی عمل می‌کند که به‌واسطه شبکه‌سازی، اعتمادسازی و از رهگذر بسط هنجارهای همیاری در جامعه، ارزش‌های نظام سرمایه‌داری جهانی را درونی افراد می‌کند. بدین ترتیب، نظام سرمایه‌داری با تولید انسان‌های اقتصادی همسو با نظام بین‌المللِ دابلوکی، هم در برابر بلوک شرق خود را تقویت می‌کند، و هم تسلط بر بازارها و منابع انرژی جهانی را تضمین می‌کند و درنهایت با تغییر فرهنگ مقاومت جوامع، هزینه‌های سیاست‌ورزی خود بر مناطقی از جهان را که دارای ارزش‌ها و باورهای مقاومت‌گرایانه هستند، کاهش می‌دهد. دقیقاً در همین نقطه است که باید معنای جنگ سرد را درک کرد: تلاش برای تولید فهم‌ها و سوژه‌های همسو با ایدئولوژی سرمایه‌دارانه لیبرال یا ایدئولوژی عدالت‌خواهانه سوسیالیستی کمونیستی.

یکی از مهم‌ترین نهادهایی که به‌ویژه پس از جنگ جهانی دوم وظیفه تولید فهم‌ها و انسان‌های همسو با نظام سرمایه‌دارانه لیبرال با تمرکز بر ساخت و تغییر شکل سرمایه اجتماعی جوامع را برعهده داشت، سازمان‌های خیریه بین‌المللی بودند که در رأس آن کلوپ لاینز قرار داشت. در ادامه تلاش خواهیم کرد فعالیت کلوپ لاینز در حوزه تغییر سرمایه اجتماعی جامعه ایرانی در عصر پهلوی دوم را مورد بررسی قرار دهیم.

۴-۱) محوریت مؤلفه‌های سرمایه اجتماعی در فعالیت‌های کلوپ لاینز

بسط هنجارهای همیاری، شبکه‌سازی و اعتمادسازی، سه مؤلفه‌ای اصلی برای تحلیل عملکرد کلوپ لاینز در ایران عصر پهلوی هستند که ضمن آنکه از مفهوم سرمایه اجتماعی نزد پاتنام اخذ شده‌اند، با وارد کردن مؤلفه‌هایی مانند قدرت کلان سیاسی و مقتضیات شرایط بین‌المللی،

مفهوم سرمایه اجتماعی پاتنام را از امر سیاسی و قدرت کلان غیرقابل تفکیک می‌نمایند. علاوه بر این، مفاهیم مذکور، خود نیز از یکدیگر قابل تفکیک نیستند؛ بدین معنا که بسط هنجارهای همیاری درون جامعه، شکل‌گیری اعتماد را موجب می‌شود و به سبب چنین اعتمادسازی است که شبکه‌های اجتماعی درون جامعه گسترش می‌یابند.

الف) کلوپ لاینز و بسط هنجارهای همیاری

بسط هنجارهای همیاری که به همراه خود، اعتمادسازی را در جامعه قوام می‌بخشد از مهم‌ترین محورهای فعالیت کلوپ لاینز در عصر پهلوی دوم بود که از آنها به عنوان خدمات اجتماعی یاد می‌شد. در بخشنامه‌ای به تاریخ ۱۱ بهمن ۱۳۵۱ که از سوی رئیس منطقه ۳۵۴ الف لاینز ایران، دکتر محمدتقی نیک‌نژاد، به باشگاه‌های لاینز ایران صادر شد، برای ایضاح خدمات اجتماعی که لاینز متولی انجام آنها در کشور است، چنین آمده:

«اینک برای اینکه موضوع انواع خدمات اجتماعی که در یک باشگاه ممکن است انجام داد یکباره حل بشود توضیحات زیر را به استحضار می‌رساند: ۱- انتخاب نوع خدمت در یک باشگاه به محل تشکیل باشگاه و سال مالی بستگی دارد. ممکن است نوعی خدمت امسال لازم و مقدم بر انواع دیگر باشد ولی سال‌های بعد توجه بدان ضرورت نداشته باشد. ممکن است نوعی خدمت که در جاهای دیگر ضروری است در بخش یا شهرستان دیگر غیرلازم تشخیص گردد، بنابراین توصیه می‌شود باشگاه‌ها با توجه و تفکر به نیازمندی‌های عمومی شهر خویش انواع خدمت را که ممکن است انجام داد تعیین و حق تقدم را به نوعی از خدمت بدهند که ضروری‌تر بوده و امکان انجام آن نیز در قدرت کمیته‌های باشگاه باشد.

۲- در یک بخش و یا یک شهرستان و حتی در مرکز استان و یا پایتخت مسائلی وجود دارد که نوعاً برای تمام کشور به عنوان یک مسئله مطرح و قابل توجه می‌باشد، یک پیشنهاد مفید از یک بخش که در سطح کشور مفید واقع بشود البته وجود خواهد داشت.

۳- لاینز خدماتی را که تأثیر بنیادی و سازنده داشته باشد بر کمک‌های موقت ترجیح می‌دهد. به عنوان مثال اگر اعضای یک باشگاه با جمع‌آوری اعانه هزینه معاش یک نفر معلول را برای مدتی تأمین کنند اثرش خیلی کمتر از این است که برای او چرخ‌دستی بخرند که با چرخ راه

برود و به او نواختن یک ساز را بیاموزند تا دست از گدایی بکشد و در ازای انجام خدمت درآمدی تحصیل و امرارمعاش کند.

مثال دیگر به نظر اینجانب ساختن یک پرورشگاه یا یک مؤسسه توان‌بخشی برای تربیت یک کودک ولگرد که گدائی را شغل خود قرار داده و آموختن یک هنر یا صنعت به او خیلی بهتر از پرداخت اعانه است... در خلال اجرای برنامه‌های اساسی بالا اعطای کمک‌هزینه تحصیلی به شاگردان بی‌بضاعت، ساختن دبستان درمانگاه، بانک خون، پرورشگاه یتیمان، کمک به کودکان عقب‌افتاده، ایجاد پرورشگاه معلولین و سالمندان، کمک به زندانیان و خانواده ایشان، هدایت بیماران به مراکز تخصصی نزدیک، دادن بدهی زندانیان بدهکار کمک به افرادی که اثاثیه خانه خود را در بانک کارگشایی گرو گذارده و نتوانسته‌اند بدهی خود را بپردازند و ده‌ها خدمت دیگر می‌تواند در برنامه کار یک باشگاه قرار گیرد» (کلوپ لاینز به روایت اسناد ساواک، ج ۱، ۱۳۹۰: ۳۰۷-۳۰۴).

در ادامه به چند نمونه از خدمات اجتماعی کلوپ لاینز در ایران که می‌توان آنها را ذیل هنجارهای همیاری قرار داد، اشاره می‌شود.

- در دو سال نخست فعالیت لاینز در ایران یک‌هزار عصای سفید به نایبانیان تهران و شهرستان‌ها اعطا و ساختمان کوی نایبانیان در اراضی سرخه حصار احداث شد^۱. همچنین به‌طور مرتب بیست نفر دانش‌آموز در یکی از مدارس جنوب شهر اطعام می‌شد (کلوپ لاینز به روایت اسناد ساواک، ج ۱، ۱۳۹۰: ۴).

- اهدای خون یکی از نمودهای بسط هنجارهای همیاری از سوی اعضای کلوپ لاینز بود. سند زیر ضمن آنکه بر اهدای خون اعضای لاینز تأکید می‌کند، «همسویی اهداف لاینز با توصیه‌های اسلامی» را به‌عنوان استدلالی که از سوی برخی اعضا برای گسترش هنجارهای همیاری در جامعه مورد استفاده قرار می‌گرفت، نشان می‌دهد:

«آقای قوام صدوری [رئیس منطقه ۳۵۴ الف لاینز بین‌المللی ایران] تأکید نمود چون هدف‌های لاینز با احکام دین مبین اسلام منطبق است باید این خصلت نیکو در ایران توسعه و گسترش بیشتری پیدا کند و طبقات بیشتری از مردم در پرتو اهداف لاینز به کمک زیردستان خود

---

۱. یکی از محورهای اصلی خدمات اجتماعی لاینز کمک به نایبانیان بوده است. در ایران تقریباً در تمام شهرهایی که لاینز فعالیت کرده بود موضوع کمک به نایبانیان در دستور کار قرار گرفته بود.

بکوشند. وی افزود چون ریاست عالی لاینز بین‌المللی را در ایران شاهنشاه آریامهر تقبل فرموده‌اند کلیه شیرمردان و شیرزنان باید به پیروی از نیات خیرخواهانه معظم‌له همیشه در کارهای خیر و عام‌المنفعه شرکت و هر کدام به اندازه استطاعت مادی و معنوی خود در جهت دیگران باشند. در پایان جلسه دکتر منصور برجیان پیرامون نقش ارزنده خون در اعمال جراحی صحبت کرده و سپس عده‌ای از اعضاء لاینز به اتفاق قوام صدری به بانک خون مراجعه و هر یک ۲۵۰ سانتیمتر از خون خود را اهداء کردند» (کلوپ لاینز به روایت اسناد ساواک، ج ۲، ۱۳۹۰: ۳۶).

- فعالیت در زمینه خدمات عام‌المنفعه در مناطق مختلف کشور از جمله فعالیت‌های عمده اعضای کلوپ لاینز در عصر پهلوی دوم بود. برای مثال در گزارشی در خصوص فعالیت‌های لاینز در شهر یاسوج آمده است:

«شیرمرد رئیس عنوان فرمودند همان‌طور که اطلاع دارید در هفته گذشته در جهت ایجاد ساختمان مهدکودک در حومه شهر یاسوج روستای (تل خسرو) با مشارکت شیرمردان اقدام شده و اضافه نمودند باز هم امیدوار هستم شیرمردان بیش از پیش در راه به ثمر رساندن اهداف لاینز توفیق بیشتری به دست آورند و اشاره گردید که این اقدام خیرخواهانه نشانه بارزی از علاقه‌مندی افراد به امور اجتماعی و همکاری در برنامه‌های عام‌المنفعه است» (کلوپ لاینز به روایت اسناد ساواک، ج ۲، ۱۳۹۰: ۴۴).

در گزارشی دیگر در باب ایجاد پارک و مهدکودک در شهر مشهد چنین ذکر شده است:

«آقای نوری دبیر باشگاه به اطلاع رساند که آقایان اطلاع دارند در اراضی سمرقند قطعه زمینی را برای دائر ساختن پارک اختصاص و قرار بود شهرداری از آستان قدس اجاره کند و بعداً در اختیار باشگاه لاینز نادر بگذارند که توسط باشگاه ایجاد پارک بشود بعداً که از نزدیک زمین دیده شد معلوم گردید این زمین تقریباً هشت متر عمق دارد و به‌هیچ‌وجه به درد پارک نمی‌خورد و با مذاکره‌ای که با سرکار خانم باتمانقلیچ چندی قبل کردم ایشان فرمودند باغ واقع در پایین خیابان معروف به باغ (سید جلال‌الدین تهرانی ۱) و این باغ به درد پارک شهر می‌خورد و اقداماتی در دست عمل است که قریباً به اطلاع آقایان می‌رسانم. بهادری گفت برای ساختن مهدکودک کارهایی در دست اقدام بلیت‌هایی تهیه شده مقداری از آن به فروش مبلغی در حدود سی هزار ریال جمع‌آوری شده و حال می‌خواهیم از این بلیت‌ها برای آقایان بیاورم که هر کس هر مقدار

توانست به فروش برساند و حال باید کمیته‌ای تعیین کنیم که کار ساختمان مهدکودک را عهده بگیرد.» (کلوپ لاینز به روایت اسناد ساواک، ج ۲، ۱۳۹۰: ۵۵-۵۶).

همچنین در خصوص احداث درمانگاه در مشهد در اسناد ساواک چنین آمده است:

«از: ۹/ه به: ۳۲۱ شماره: ۵۲۱۸/ ۹ه ساعت سیزده روز پنجشنبه هفتم اردیبهشت ماه ۴۶ جلسه مشترک باشگاه‌های لاینز مشهد نادر طوس و رضوی در محل پارک کوروش ساختمان لاینز تشکیل گردید که در آن عده‌ای از اعضای باشگاه مذکور شرکت داشتند ... پس از صرف ناهار (چلوکباب) آقای محمد طاهری بهادری، معاون منطقه ۳۵۴ الف و رئیس ناحیه ۶ لاینز خراسان اعلام داشت درمانگاه لاینز که در همین محل ساخته شد از امروز شروع به کار کرده است.» (کلوپ لاینز به روایت اسناد ساواک، ج ۲، ۱۳۹۰: ۶۴-۶۳).

دربارهٔ ایجاد ساختمان مبارزه با سرطان در مشهد نیز در اسناد ساواک آمده است:

«جمعیت مبارزه با سرطان دو سال قبل به امر مبارک علیاحضرت فرح پهلوی تشکیل گردید و باشگاه لاینز نادر نیز وابستگی خود را تلگرافی به عرض علیاحضرت شهبانو معروض داشت و اگر باشگاه لاینز نادر اقداماتی بنماید از این جهت می‌باشد و صلاح این است درمانگاه مبارزه با سرطان در محل باشگاه ساخته شود و علیاحضرت شهبانو هم کمک می‌فرمایند و نیز در این مورد از افراد خیر و نیکوکار استمداد خواهد شد.» (کلوپ لاینز به روایت اسناد ساواک، ج ۲، ۱۳۹۰: ۹۱).

علاوه بر مشهد، لاینز در شهرهای دیگری نظیر شاهرود و قزوین نیز اقدام به تأسیس درمانگاه و کمیته مبارزه با سرطان کرده بود (کلوپ لاینز به روایت اسناد ساواک، ج ۲، ۱۳۹۰: ۲۰۵-۱۷۹). ایجاد آموزشگاه رودکی در اهواز به همت باشگاه لاینز اهواز از جمله خدمات عام‌المنفعهٔ لاینز در اهواز بود که در اسناد ساواک انعکاس داده شده است:

«از: ۶/ه به: ۳۲۱ شماره: ۲۹۰۹/ه روز ۲۳/ ۲/ ۴۸ ساعت ۱۸۰۰ در محل زمین هدایی شرکت ملی نفت به منظور ایجاد آموزشگاه رودکی به وسیله باشگاه لاینز اهواز از طرف آقای خسرو هدایت، رئیس منطقه ۳۵۴ باشگاه‌های لاینز ایران در محل آموزشگاه مراسمی به عمل آمد... آقای خسرو هدایت طی بیاناتی از حضور جناب آقای استاندار و سایر مدعوین و همچنین از پرداخت مبلغ دو میلیون ریال هدیه به منظور کمک در ساختمان آموزشگاه که به وسیله آقای استاندار به عمل آمده تشکر نمود. سپس آقای مهندس صفری، رئیس باشگاه لاینز اهواز طی

بیاناتی نحوه ساختمان و همچنین متراژ زیربنا که حدود ۱۲۰۰ متر می‌باشد و جمعاً مبلغی تا حدود پنج میلیون ریال هزینه دارد تشریح کرد» (کلوپ لاینز به روایت اسناد ساواک، ج ۲، ۱۳۹۰: ۱۳۱).

فعالیت در حوزه‌های عام‌المنفعه جاده‌سازی و رفع کمبود تاکسی و خانه‌سازی از دیگر فعالیت‌های لاینز در ایران است. برای مثال در اسناد ساواک در این باره می‌خوانیم:

«از: ۶/ه به: ۳۴۱ شماره: ۳۴۶۴۷/ه ۳ ساعت ۱۹۰۰ روز ۵/۱۲/۵۳ جلسه باشگاه لاینز آذر آبادان در محل فرمانداری با حضور اعضاء تشکیل و موارد زیر مورد بحث و گفت‌وگو قرار گرفت: ۱- تعدادی از اعضاء در مورد فلکه‌های جاده خرمشهر و آبادان که با اصول صحیح مهندسی ساخته نشده و موجب تصادفات وسایل نقلیه می‌شود به تفصیل صحبت نمودند. ۲- در مورد کمبود تاکسی در مشهد آبادان که مسافری می‌بایست مدت زیادی منتظر شوند صحبت شد. ۳- در مورد کمبود ماشین‌های کرایه آبادان و خرمشهر به‌خصوص در ساعت ۲۱:۰۰ که دیگر کرایه پیدا نمی‌شود صحبت شد و قرار شد آقایان بلوریان، بخشنده، وزیری، مشکین و دکتر عزیزی در مورد کمبود تاکسی و کرایه‌های آبادان و خرمشهر با رئیس اداره راهنمایی و رانندگی مذاکره نمایند.» (کلوپ لاینز به روایت اسناد ساواک، ج ۲، ۱۳۹۰: ۱۵۸).

- کمک به آسیب‌دیدگان حوادث و بلایای طبیعی از دیگر محورهای همیاری اعضای کلوپ لاینز در جامعه در عصر پهلوی دوم بود. در این باره در زمینه پیگیری رئیس باشگاه لاینز نادر خراسان، که مدیرکل اصلاحات ارضی استان نیز بود، به زلزله‌زدگان خراسان در اسناد ساواک می‌خوانیم:

«مهندس خسروی مطالبی پیرامون منطقه زلزله‌زدگان و کمک‌های فراوانی که مأموران اصلاحات ارضی در آن منطقه نموده بودند ایراد و اضافه کرد در موقعی که علیاحضرت شهبانو به محل زلزله‌زدگان تشریف‌فرما شدند در یکی از چادرها از یک زن سؤال فرمودند به شما چه کمک‌هایی تا به حال شده، جواب عرض کرد نان نمی‌دهند که بخوریم و خسروی به گفته خود افزود قبل از اینکه علیاحضرت شهبانو تشریف‌فرما شوند چند کامیون خواربار آوردند و در محل مستقر ساختند و نزدیک هر چادر چند کیسه آرد و سایر چیزها گذارده به محض اینکه مراجعت فرمودند همه آنها را جمع کردند و معلوم نشد به کجا بردند. آقای طاهری اظهار داشت استاندار که غالباً در آنجا هستند چرا نسبت به این امور توجهی ندارند. مهندس خسروی جواب داد آقای

استاندار چه می‌تواند بکنند تا به حال سه مرتبه افراد را عوض کردند و اشخاص دیگر را مصدر کار نمودند و به محض اینکه آنها شروع به کار کردند مثل نفرات قبل شدند و گفت دلال‌هایی پیدا شدند که مرتباً در جاده‌ها هستند و آنچه به آسیب‌دیدگان داده می‌شود از دست آنها خارج می‌نمایند. در ساعت ۲۰:۳۰ جلسه پایان یافت» (کلوپ لاینز به روایت اسناد ساواک، ج ۲، ۱۳۹۰: ۹۴).

در سند دیگری در این باره آمده است:

«آقای بهادری [یکی از اعضای لاینز خراسان] از منویات و توجهات خاص اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر و علیاحضرت فرح پهلوی شهبانوی گرامی و نیکوکار که نسبت به زلزله‌زدگان مبذول فرمودند سپاسگزاری می‌نماید و سپس از اعضاء باشگاه که در امر کمک به زلزله‌زدگان مساعدت نمودند تشکر نمود. این جلسه در ساعت ۱۶ پایان یافت» (کلوپ لاینز به روایت اسناد ساواک، ج ۲، ۱۳۹۰: ۱۷۵-۳۰۱).

در اسناد ساواک فعالیت‌های کلوپ لاینز رشت در خصوص کمک به زلزله‌زدگان خراسان، و لاینز سمنان درباره کمک به سیل‌زدگان محلات نیز مطالبی درج شده است (کلوپ لاینز به روایت اسناد ساواک، ج ۲، ۱۳۹۰: ۹۴).

آنچه گفته شد بخشی از خدمات اجتماعی لاینز در شهرهای مختلف ایران بود که از سوی مجله شیرنامه به طور مرتب پوشش داده می‌شد تا با هدف بسط هنجارهای همیاری لاینز، اخبار آن به سمع و نظر مردم ایران برسد. به عبارت دیگر، بخش قابل توجهی از نشریه شیرنامه که بیش از ۷۰ شماره آن در عصر پهلوی دوم در ایران انتشار یافته بود، به خدمات اجتماعی و فعالیت‌های عام‌المنفعه باشگاه‌های لاینز در ایران و جهان اختصاص داده شده بود تا با القای حس همیاری به مردم، نظام سرمایه‌داری جهانی در زمینه ایجاد و شکل‌دهی به سرمایه اجتماعی در ایران بتواند موفقیت‌آمیز عمل نماید.

شیر مردان ایران در خدمت مردم

اخبار باشگاههای ایران

آغازی

گزارش فعالیت باشگاه لاینز آغازی در سوم اردیبهشت ماه، بنابر خانه شورایی مناطق ۳۵۴ لاینز بین المللی در ایران تهران میسماست که از نظر ضم و توسعه تهیه گزارش قابل تحسین است.

از اقدامات باشگاه، از جمله برگزاری نشست برای اولادزگان منطقه قزوین و کنگ ۱۰۰۰۰ ریالی باسلامان مبارزه با سلوچسایت مسولین تهران، اهدای خون جهت نجات بسیاری مغز، بویوت و افرام بسیار بی بیعت مبتلا به بیماری چشم تهران و پرداخت هزینه او و فرزند او که برای مراقبت پدرش همراه او بوده است، و همچنین تهیه سی دمت لیاث بنوان عبیدی جهت اطفال بی بیعت دبستانهای آغازی.

انتخابات جدید باشگاه آغازی نیز انجام گرفته است که آقایان مهندس علیمحمد قنصی و مهندس نوراله وکیل و حبیبالله صالحی، منوچهر خاصلی، منصور اریق نیا و بهرام مختارنژاد، غفور اسمی، باقرعلوی، مهندس حسین نیاورانی، مهندس کریم حریری، مهندس محمود وفاقی و محمد ترکفاده بهترین به سمت رئیس و سه نفر ناظرین دبیر، خزانه دار، کارپرداز، ناظم و چهار نفر مسفران انتخاب شدند.

اهواز

مما به دو سال فعالیت باشگاه های بسیار خصوصاً بانوان آوران که مبتلا به چشم درد میباشند وجهه همت شیر مردان باشگاه لاینز اهورا بوده است. این خردی است که باعث برای آلوده و گردوغبار و گرمای خونساز و جوهر بیماریهای چشم همواره مورد توجه شیر مردان و نیز زنان اهورا و خردان بود میباشند. در این زمینه نصب تابلوهای راهنمایی و اعلام برای معلولان و بانوان از ناصدان

توزیع چیک اجماعاً اقدامات باشگاه لاینز است. مثلاً در دو ماه گذشته، نظارتی دارای مجانی اهدای داروهای معالجه اوزار بین مسلمانان شهر و همچنین چیک به نفع آرزای آوزان بریضاعت مدارس اوزار اهدا شد.

بابل

لاینز شهر بابل که یک شورسایح طلب و مسافری است، بنسکر انتشار نشریات راهنمای تویست ها میباشند که اگر موفق بشوند بسیار اقدام خوبی است.

از جمله اقدامات باشگاه لاینز بابل در دو ماه گذشته بهترین تهیه تمینات انجام سابقه شهری بهترین نقاشی ها و ایشاء فارسی بین دانش آموزان استان اصفهان میباشند که لیداً موجب تقویت نوزادان وطن ما خواهد بود.

تا پیش ۳۵ حلقه فیلمهای تربیتی و آموزشی در مدارس دخترانه و پسرانه و زندانها و محاصره شیر و خورشید سرخ و سازمان شیرزنان با همکاری اداره اطلاعات آمریکا نیز از جمله فعالیتهای مفید باشگاه بابل است.

در کنفرانس باشگاههای لاینز از ناصدان که در بابل تشکیل شده بود، پیشنهاد های مفید و جالبی بعنوان برنامه سال ۱۳۴۲ تصویب رسیده است که باشگاه بابل هم اکنون مقدمات اجرای آنها را فراهم میسازد.

در این زمینه درمان جوانان جهت نقر بسیار بی بیعت بوسیله پزشکان عضو باشگاه در دو ماه گذشته انجام گرفته است و همچنین مقدمات بالانگاری برای دختران و پسران و سالنهای در دست اقدام است.

مقدمات تجدید انتخاب باشگاه بابل فراهم آمده است.

پالسر

باشگاه لاینز پالسر اخیراً برای اوله کشتی آب شیرستان پسرانه اقدام کرده است.

آقایان دکتر محبی و دکتر شیرینباش مشهوه شده اند که بیاران بر بیضاعت و احلیب میرقی باشگاه لاینز درمان کنند. سیرداخت پنجهزار اول کنگ تفتی بونفر دانش آموز بی بیضاعت مقیم محل وهد پرداخت ماهانه بنگر او ریال یک دانتهجری بی بیضاعت پالسر که در تهران مشغول تحصیل است.

بنیه دردمنه مقابل

۱۲

گزارشی از فعالیت های خیرخواهانه و عام المنفعه باشگاه های لاینز ایران، مجله شیرنامه، شماره ۷، فروردین و اردیبهشت ۱۳۴۲، صفحه ۱۲

بنیه ازدمنه مقابل

پهیمان

پهیمان نیز در ایام بهمن مورد بازدید مسافران زبانی از تهران و سایر شهرها قرار میگیرد اما متمایزانه مانند بسیاری از شهرها همایشهای مناسب میسازد. و بهین جهت باشگاه لاینز پهیمان در ایام دید و شناسی مجیز برای ممت بیست روز ترتیب داده و آماده کردند تا پس از ورود مسافران و سیاحتی که عضو باشگاههای لاینز بین المللی باشند در آن آنها را زندگی کنند و این گونه اقدامات بسیار جالب است.

مقدمات انتخابات جدید باشگاه لاینز پهیمان فراهم شده است.

شهرشهر

تشکیل جلسات ماهانه باشگاه منظمتر شده است.

فارس

در باشگاههای منطقه ۳۵۴ لاینز ایران فعالیت های ساختاری و نیکوکاری و بیخ نیرهای روحی و مادی نیکوکاران و شیر مردان و شیرزنان و بیلرز بسیاری بیختم میخورد.

جناب آقای دکتر تراب میرا رئیس منطقه ۳۵۴ لاینز ایران خصوصاً طی نامه های به اشاعاری فارس و باند اعلام نموده است که باشگاههای لاینز آباد، مرودشت، زرکان، نصرالشت، کوار، فسا، جهرم، اصطهبانات، لار، گلرون، بوهمر، بند عباس شیراز، سمیغیروز، کورت شیراز، حافظ شیراز و داریوش شیراز آماده اند که همه گونه مأموریت خدمتی را که در زمینه عمران و آبادی و اجتماعی استان مزبور با آنها ارجاع شود آن روی کمان بی روحی و شیرمردی انجام دهند.

مثلاً ساختمان راه داراب و بند عباس باعث و پشتکار رئیس منطقه بیرحله جدی و صلی زبیده ویراس اقدامات احیان و آمادگی شیر مردان استان فارس، مراتب نیازمندی مردم منطقه فارسی و احتیاج مردم بهرام مزبور خصوصاً بوسیله جناب آقای علاء وزیر دیار شانهشاهی و رئیس

نوراباالی مناطق ۳۵۴ لاینز بین المللی برین المیجسرتن هابون شانهشاهی زبیده و شانهشاهی امر و مغزو فرمودند: «باشگاه لاینز کنگ شود و در این راه خیر حتی- المقصدور نهر و وسیله که ممکن و میسر باشد، به مردم مساعبت شود...»

اوامر مبارک ملوکانه بوسیله جناب آقای وزیر دیوار شانهشاهی به جناب آقای وزیر کبود نیز ابلاغ شده است. هم اکنون ساختمان راه داراب و بند عباس زیر نظر رئیس منطقه ۳۵۴ لاینز ویا همکاری تمام شیر مردان و نیکوکاران منطقه وارد مرحله عملی شده است. شیر مردان منطقه مزبور از حیث هزینه راسازی، خودار کارگران راه و کلابه لوازم و خردوهای راسازی، خودار کارگران در انجام این امر مهم که برای مردم فارسی جنبه حیاتی دارد همکاری دارند.

۱۳

گزارشی از فعالیت های خیرخواهانه و عام المنفعه باشگاه های لاینز ایران، مجله شیرنامه، شماره ۷، فروردین و اردیبهشت ۱۳۴۲، صفحه ۱۳

فصلنامه‌های باشگاه‌های لاینز در ایران

بقیه از صفحه قبل

دکتر نیکام در تألیف آذوقه و علوه دامهای مالداران هنگام بارندگی‌های شدید زمستانی، و همچنین خدمات شور مردان خدا پرست، سرمد، فتح الهی، رودبار کسی، علی اکبر خلغتری عضو باشگاه لاینز شسوار در مورد دستگیری از مستندان مورد تقویر قرار گرفت.

• بنا بدخواست باشگاه لاینز شسوار اقدام کمیته کشاورزی آن باشگاه که عبارت از شیر مردان علی اکبر خلغتری، جمشید جوانتر، حمایت‌آه منعم و جواد فرهنگ میباشند، آقای وبری کشاورزی از نزدیک وضع بافقاران شمال را بازدید نموده و برای جبران نیازها و مساعدتهای ناشایست از طرف ویرس و همچنین دستورهایی لازم صادر کردند.

شیراز

• در درگاه‌های وابسته به باشگاه‌های لاینز شیراز اخیراً بیش از ۵۰ نفر بیمار معالجه و معالجه شدند.

• به جوانی که قبلاً از طرف باشگاه شیرازیاری معنوی داده شده بود از طرف هیئت مدیره باشگاه مبلغ یک هزار و پانصد ریال کمک نقی نیز پرداخت شد.

• آموزشگاه حرفه‌ای دختران از چندی پیش بطرف برسی شروع بکار نموده و شیر زن نفت و یکی مدیریت آن آموزشگاه را عهددار شده است. فعلاً جهت تراز و پیشرفت جوانان با سواد معالجه کم نماند شهر مشغول فرا گرفت مشغول فرا گرفت میباشند ۳۵ نفر دوشیزه بیسواد طرح جی‌اس میسر، بوسیده‌نارمان و کاره به آموزشگاه اعاده شده که از آن استفاده می‌گردد و همچنین قرار است مایش بافتندگی نیز از طرف سازمان کلاه در اختیار آموزشگاه

قرار گیرد. امید است در آینده شیر زنان دیگری نیز برای تعلیم و کمک به رواج و رونق کار آموزشگاه شرکت کنند.

صائب و تبریز

• فعالیت کمیته نمایش باشگاه روز پرویشتر می‌شود و کوشش می‌شود که با تشویق هنرمندان آماتور و بمرسب نمایش گذاشتن نمایشنامه‌های خوب و جالب از نظر هنری و آموزشی و پرورش خدمات اجتماعی و فرهنگی انجام گردد.

• ۱۵ نفر عضو جدید برای باشگاه تقاضای عضویت کرده‌اند.

• کمیته بهداشت طرح تهیه کرده که معافی حوله و سایرین و جزوه‌های تعلیماتی بهداشت بین مستندان توزیع شود.

• کمیته بهبود جامعه هفت طرح برای اصلاح و افزایش سینه‌ها، اصلاح وضع تلفوهای عمومی، تشکیل کنترلس‌های پروتئین، آفکار، جلوگیری از چسبیدن آگهی بدویار، های شهر و اصلاح وضع آبریزهای عمومی تنظیم نموده است و همچنین کمیته جوانان پیشنهاد داده است که از میدانهای ورزش و وسایل ورزشی مدارس تحت شرایطی برای استفاده همه جوانان بمل آید

فارس

• توزیع مقداری وسایل آموزشی و لوازم التحریر برای کلاسهای سالن‌های شماره الحرفی، فسا، مساعدت به مستندان که بر اثر سرمای شدید در استان بقیه در صفحه ۲۵

بقیه از صفحه ۱۲

تهران تعداد دوست دلس و کفتر را که هزینه تهیه آن از طرف شیر مردان در اختیار آنان گذارده شده بود، بین دانش آموران دستان نوروزیان واقع در مسگر آباد توزیع نمودند.

چهرم

• از محل مبلغ چهل هزار ریال اما که اعمای باشگاه برای کمک به مستندان داده بودند، بیش از دو هزار کیلو آرزو و ۳۳۰ کیلو خرم و ۵۰ کیلو هیز خریداری و ۱۷ خانوار مستمند توزیع شد. سه نفر از نیکو کاران شهر نیز تعداد چهل تخته چادر نقی به باشگاه لاینز چهرم اعاده کردند که آتم بین مستندان توزیع گردید.

دامغان

• از طرف باشگاه لاینز دامغان یک نفر بیمار مستمند برای معالجه به بیمارستان های تهران اعزام شد. همچنین چهل دست لباس و عدهای اذنیان توزیع گردید که در مطبوعات تهران نیز خبر آن با چاپ عکس منعکس گردید.

رضایه

• خدمات و کمک‌های باشگاه لاینز رضایه بصورت همگام بروز می‌باشد که در مراسم گویور موجب آراستگی مردم گردیده بود جلب توجه نمود.

اعضای باشگاه لاینز رضایه بصورت شور مستند را دورترین باشگاه لاینز رضایه مبالغ قابل توجهی جهت کمک به مستندان جمع آوری و تحت نظر کمیتهای بین نارمندان تقسیم کردند.

شیر مردان مهمان جوانگری، دکتر مولی، حاج امیر فلاح، دکتر وبری در این خدمات وحشی دربرقراری جریان آب لوله کشی که در زمستان بچ زده بود فعالیت داشته‌اند.

همچنین پزشکان وابسته به باشگاه لاینز که هر کدام در مشگری از بیماران و مستندان خدمات نایسته‌ای انجام دادند عبارتند از دکتر امیر فرزانه، دکتر فریور، دکتر امیر حکیمی، دکتر سوائی و دکتر علیراده.

نظیر این فعالیتها و خدمات از طرف باشگاه‌های شسوار و نغد و بوکان نیز انجام گرفته است.

شسوار

• طبق آخرین گزارشی رسیده از باشگاه لاینز شسوار در جلسه عمومی باشگاه که در خانه شیر مردان آگهی خلغتری تشکیل گردیده است از خدمات شیر مردان باشگاه مزبور تقییر شد است.

دامغان یک نفر بیمار مستمند برای معالجه به بیمارستان های تهران اعزام شد. همچنین چهل دست لباس و عدهای اذنیان توزیع گردید که در مطبوعات تهران نیز خبر آن با چاپ عکس منعکس گردید.

مولایا در تأسیس کتابخانه عمومی شسوار، اعدای ۱۲۴ اصله تیریزی، تسوخته‌های مستندان که در زمستان گذشته آسیب دیده‌اند از طرف شیر مردان شسوار، هنگامی شیر مرد بقیه در صفحه بعد

گزارشی از فعالیت‌های خیرخواهانه و عام‌المنفعه باشگاه‌های لاینز ایران، مجله شیرنامه، شماره ۱۳، فروردین و اردیبهشت ۱۳۴۳، صفحه ۱۹

گزارشی از فعالیت‌های خیرخواهانه و عام‌المنفعه باشگاه‌های لاینز ایران، مجله شیرنامه، شماره ۱۳، فروردین و اردیبهشت ۱۳۴۳، صفحه ۲۰

خدمات شیرمدان باشگاههای لاینز ایران

روشن جهت استفاده دانش آموزان طب افتاده وگر لال و نابینا.

باشگاه لاینز بندر بوشهر
پروژه مبلغ ده هزارریال توسط شیرمدان ارجمند نظام شهیدی فرماندار کل بوشهر مسئولیت باشگاه جهت انجام امور خیریه

تأمین شهریه لایحه و هزینه تحصیل ۶ نفر دانش آموز بوسیله شیرمدان سمنی و شیرمدان چوپک.

پروژه مبلغ ۱۸۰۰۰ ریال به وسیله شیرمدان محمدیان باشگاه بهمنشاه راهکار سه روز، زندانیان بوشهر، نقلی پروژهای ماهانه ۲۸۰۰۰ ریال بابت هزینه زندگی یک دانش آموز به

وسيله شیرمدان محمدیان رئیس باشگاه تهیه یک تابلو لاینز پاروئی، ۷۵۰۰ ریال بوسیله شیرمدان معینی و صبآورد بلوار دکتر آتبال.

باشگاه لاینز بندر شاهپور
رنگ آمیزی و تعمیر دیوارهای دیستان آریلمیر بندر شاهپور و اسفالت محوطه دیستان بوسیله باشگاه.

باشگاه لاینز پالسر
انعام برای جراحی یکسفر بیمار بی بضاعت دیستان شیر و خورشید سرخ امیرکلا بوسیله رئیس باشگاه تشکیل جلسه فوئال داده باشگاه و انتخاب شیرمدان مرتضی ملایم بست رئیس و کمال از نادران بنوان دبیر.

باشگاه لاینز بجنورد
تأمین دادوی ۵۰ بیضاد سرپایی بوسیله کمیته بهداشت باشگاه.

معرفی و اعزام چهار بیمار مستمند که احتیاج بعمل جراحی داشته به بیمارستان شیر و خورشید سرخ.

ایجاد سخنرانیهای بهداشتی بوسیله شیرمدان دکتر چنارزاده در آموزشگاهها برای حفظ بهداشت چشم.

معرفی و راهمسانی ۲۰ نفر بیمار نزدیک برای ایندنیات عینک.

بازده انعام کمیته تعلیم و تربیت از کلاسهای شانه.

باشگاه لاینز نجرش
انعام چکی مبلغ ۸۰۰۰ ریال

خدمات شیرمدان باشگاههای لاینز ایران

از طرف باشگاه به بانوئی که از دک نامش خودداری میشد بوسیله شیرمدان ارجمند محمد دادور.

پروژه مثری ماهیانه بانوئینه لوسانی بمل کلاس خیاطی وابسته بیمارستان شیرمدان باشگاه.

انعام مبلغ ۱۰۰۰ ریال از طرف شیرمدان امیرسلیمانی برای خرید سگد خایلاجهت فرقه کشی بخش سالگرد باشگاه.

باشگاه لاینز تهران
پروژه مبلغ ۹۰۰۰ ریال برای کمک بعمل جراحی یک بیمار مغزی.

کمک نقدی یک بیمار مستمند طبق توصیه شیرمدان بهرمنشاه ۳۲۴ الب.

پروژه مستمیری ماهیانه چهار نفر روشنفکر یکسفر بیمار.

در وقت مبلغ ۳۵۰۰۰۰ ریال از مائترک یکسفر بانوی فرانسوی (والانتین میلوآ که وصیت کرده بود نصف دارایی وی در اختیار باشگاه لاینز تهران قرار گیرد بوسیله شیرمدان بوشیاه و سی شوقه انعام مبلغ ۵۰۰۰۰ ریال منظور کمک بایر ایران رانده شده از عراق به وسیله شیرمدان باشگاه.

باشگاه لاینز خرم آباد
جمع آوری انعام مبلغ ۲۰۰۰۰ ریال جهت کمک بهموطنان رانده شده از عراق.

باشگاه لاینز خرمشهر
انعام شش عدد بوی به خانواده مستمند توسط شیرمدان باشگاه.

باشگاه لاینز ری
کمکهای نقدی و جسی بیضند خانواده مستمند بوسیله دبیر باشگاه.

باشگاه لاینز رامسر
جمع آوری مبالغی پول و انعام به ایرانیان رانده شده از عراق.

باشگاه رضوی مشهد
کمکهای مادی باسابقه روانی معهد توسعه کلاسهای کر و لالها.

شیرمدان سرهنگ یوسف میهنود رئیس باشگاه شهری

شیرمدان کثیر مرتضی مرتضوی رئیس باشگاه اروند آبادان

شیرمدان یحیی داد دبیر باشگاه لاینز اروند آبادان

شیرمدان محمد عقیان نادر دبیر باشگاه شهری

شیرمدان کاظم خونساری خزانهدار باشگاه شهری

شیرمدان عزیزاله حریری خزانهدار باشگاه اروند آبادان

شیرمدان حسین تواسکی خزانهدار باشگاه لاینز نجرش

شیرمدان حسین تواسکی خزانهدار باشگاه لاینز نجرش

شیرمدان حسین تواسکی خزانهدار باشگاه لاینز نجرش

شیرمدان حسین تواسکی خزانهدار باشگاه لاینز نجرش

گزارشی از فعالیت‌های خیرخواهانه و عام‌المنفعه باشگاه‌های لاینز ایران، مجله شیرنامه، شماره ۴۹، اسفند ۱۳۵۰، صفحه ۱۲

گزارشی از فعالیت‌های خیرخواهانه و عام‌المنفعه باشگاه‌های لاینز ایران، مجله شیرنامه، شماره ۴۹، اسفند ۱۳۵۰، صفحه ۱۳

گزارشی از فعالیت‌های خیرخواهانه و عام‌المنفعه باشگاه‌های لاینز ایران، مجله شیرنامه، شماره ۵۰، اردیبهشت ۱۳۵۱، صفحه ۱۵

گزارشی از فعالیت‌های خیرخواهانه و عام‌المنفعه باشگاه‌های لاینز ایران، مجله شیرنامه، شماره ۵۰، اردیبهشت ۱۳۵۱، صفحه ۱۶

ب) کلوپ لاینز و شبکه‌سازی اجتماعی

مؤلفه دیگر سرمایه اجتماعی، شبکه‌ها یا به عبارت دقیق‌تر، شبکه‌سازی اجتماعی است. کلوپ لاینز در ایران فعالیت گسترده‌ای در خصوص ایجاد شبکه‌های اجتماعی ملی انجام داد تا از این طریق سرمایه اجتماعی قابل توجهی را برای نظام سرمایه‌داری جهانی یا همان بلوک غرب در

ایران شکل دهد. در ادامه به چند نمونه از تلاش‌های لاینز برای شبکه‌سازی در ایران اشاره می‌شود.

ایجاد باشگاه‌ها و عضوگیری دو شیوه رایج کلوپ لاینز جهت شبکه‌سازی در ایران بود. ایجاد باشگاه فرصت مناسبی را فراهم می‌کرد تا از یکسو مسئولان سیاسی استانی و شهری نظیر فرمانداران، بخشداران، اصناف مختلف و از سوی دیگر، مردمان عادی و علاقه‌مندان به امور خیریه به مثابه یک شبکه اجتماعی با یکدیگر ملاقات، گفت‌وگو و تبادل نظر کنند. همچنین عضوگیری، که هرچند در تمام طول سال انجام می‌گرفت، از سوی لاینز ماه اکتبر به‌عنوان ماه خاص عضوگیری در نظر گرفته شده بود، امکان شبکه‌سازی و گسترش شبکه‌های اجتماعی لاینز و به تبع آن، نظام سرمایه‌داری جهانی را مهیا می‌کرد.

«تأسیس یک باشگاه مراحل مختلف دارد که گهگاه در بولتن‌های ماهانه و شیرنامه‌ها و یا در مکاتبات و همچنین در کتاب رئیس بدان اشاره شده که اهم آن به قرار زیر است: اول - تشکیل کمیته سه‌نفری از افراد مورد اعتماد محلی که البته ترجیح دارد آقایان فرماندار یا بخشدار (بنا به موقعیت محلی) رئیس انجمن شهر یا شهردار و یک نفر معتمد محلی سرشناس در این کمیته شرکت داشته باشند. کار این کمیته سه‌نفری انتخاب افراد شایسته و نوشتن نام آنهایی است که صلاحیت عضویت در لاینز را دارند، کاندیداهای عضویت بایستی در درجه اول از افراد سرشناس و علاقه‌مند به امور اجتماعی محلی و در درجه دوم از میان رؤسای سازمان‌های محلی انتخاب شوند و حتی‌المقدور افراد برجسته صنوف مختلف در آن شرکت داشته و با یکدیگر تضاد غیرقابل آشتی نداشته باشند تا اختلافات شخصی موجب تشنج جمعیت نشود. به‌عنوان مثال رئیس و اعضای انجمن شهر و انجمن شهرستان، پزشکان، مهندسين، رؤسای کارخانجات، کشاورزان بزرگ، صاحبان صنایع و بازرگانان در رشته‌های مختلف، قضات و وکلای دادگستری، رؤسای ادارات محلی، فرهنگیان و نظایر آن برای عضویت در نظر گرفته شوند، و بهتر است اکثریت اعضا یعنی لااقل ۶۰ درصد از افراد بومی و محلی باشند. به‌عنوان توضیح اضافه می‌نماید در هر بخش بزرگ و شهرستان نیز به تناسب موقعیت محلی افرادی یافت می‌شوند که وقتی که دور هم جمع شوند با یکدیگر تجانس فکری داشته و با همکاری یکدیگر منشأ انجام خدمت اجتماعی واقع گردند.

دوم - دعوت از انتخاب‌شوندگان برای عضویت در باشگاه لاینز به امضاء فرماندار یا رئیس کمیته سه نفری در روز و محل معین در این جلسه حتی‌الامکان جناب آقای استاندار، فرماندار و روسای ادارات دولتی حضور داشته و راجع به لاینیزم و توجیه هدف سازمان و برنامه کار و آینده باشگاه توسط یک نفر مطلع بیاناتی ایراد خواهد شد.

سوم - ثبت نام داوطلبان عضویت که با دریافت ۱۲۰۰ ریال ورودیه و برگ دستور پرداخت بانکی حق عضویت که عضو انتخاب شده مشتری آن بانک باشد و تهیه فهرست این داوطلبان با ذکر نام، نام فامیلی و شغل، البته عده داوطلب بایستی حداقل ۲۰ نفر باشند تا تشکیل باشگاه لاینز رسمی باشد.» (کلوپ لاینز به روایت اسناد ساواک، ج ۱، ۱۳۹۰: ۲۷۹-۲۸۰).

علاوه بر تأسیس باشگاه‌های لاینز در سرتاسر ایران که مستقیماً با گسترش شبکه‌های اجتماعی در ارتباط است، ایجاد باشگاه جوانان و باشگاه دختران را نیز می‌توان نمونه‌هایی از تلاش لاینز برای شبکه‌سازی جوانان ایرانی قلمداد کرد. در سند زیر که مربوط به ضرورت تأسیس باشگاه جوانان است اهمیت سازماندهی امور جوانان به‌عنوان زمامداران آینده کشور در قالب شبکه‌های اجتماعی به‌هم‌پیوسته نمایان است:

«همان‌طور که استحضار دارید یکی از مصوبات دهمین کنگره مشهد این بود که باشگاه‌های لاینز ایران در سال مالی ۵۰-۱۳۴۹ توجه به امور جوانان را در سرلوحه فعالیت‌های خویش قرار داده و به تشکیل باشگاه‌های لئو (با باشگاه‌های جوان شیران) اقدام نمایند. همچنین اطلاع دارید که اتحادیه بین‌المللی باشگاه‌های لاینز در سال گذشته توجه به امور جوانان و اجرای برنامه‌هایی را جهت آنان یکی از فعالیت‌های رسمی خویش اعلام نمود. هیئت‌مدیره اتحادیه لاینز تشکیل باشگاه‌هایی را برای جوانان پسر و دختر به نام کلوپ لئو به کلیه باشگاه‌های لاینز دنیا توصیه نمود و اساسنامه بین‌المللی آن را نیز تصویب کرد... توجه به امور جوانان امروز که زمامداران آینده کشورها هستند در سطح ملی و بین‌المللی افکار مسئولین امور و اولیاء را معطوف به خود نموده و در همه‌جا سعی بر این است که با به وجود آوردن موقعیت‌هایی و یا اجرای برنامه‌هایی جوانان را به مسئولیت‌های فردی و دسته‌جمعی که در مقابل جامعه و شهر خویش، میهن خویش و جهان امروزی دارند واقف سازند.

هیئت‌مدیره اتحادیه بین‌المللی باشگاه‌های لاینز نیز با توجه به موقعیت حساس جوانان به باشگاه‌های لاینز توصیه نمود که با تشکیل کمیته‌ای مخصوص با همکاری نزدیک اولیاء

دبیرستان‌ها به تأسیس باشگاه‌های لئو اقدام نمایند تا بدین‌وسیله جوانان عملاً به تمرین زندگی پرداخته، خصوصیات رهبری را فراگرفته و کسب تجربه و کارآزمودگی نمایند.» (کلوپ لاینز به روایت اسناد ساواک، ج ۱، ۱۳۹۰: ۹۱-۹۳).

در ادامه، لاینز منطقه ۳۵۴ الف، ضمن تشکیل کمیته جوانان ابلاغیه‌ای برای تأسیس باشگاه جوانان به تمام باشگاه‌های لاینز کشور ارسال کرد که در آن ضمن تشریح فعالیت‌های اعضای باشگاه جوانان شامل خدمات اجتماعی، برنامه‌های تفریحی و ورزشی و گردش‌های دسته‌جمعی، برنامه‌های اردویی، مسافرت‌های دسته‌جمعی در داخل کشور، مسافرت‌های خارج از کشور به‌صورت مبادله جوانان، اعطای مدال و نشان به افرادی که خدمات مؤثر و برجسته داشته باشد (کلوپ لاینز به روایت اسناد ساواک، ج ۱، ۱۳۹۰: ۱۰۱)، از آمادگی برای تشکیل باشگاه شیردختران در ایران نیز سخن گفته شد:

«در صورتی که باشگاه جنابعالی علاقه‌مند باشد باشگاه شیردختران نیز تشکیل دهد تمام نکات و تشریفات را که در این طرح توصیه شده است برای باشگاه شیردختران نیز عمل بفرمایید. فعالیت‌های شیردختران جدا از پسران خواهد بود» (کلوپ لاینز به روایت اسناد ساواک، ج ۱، ۱۳۹۰: ۱۰۳). گفتنی است، در راستای تقویت شبکه‌سازی اجتماعی ایرانیان از سال ۱۳۳۹ حق عضویت زنان در باشگاه‌های لاینز در ایران به تصویب رسید (کلوپ لاینز به روایت اسناد ساواک، ج ۱، ۱۳۹۰: ۷) و به تدریج فعالیت بخش شیرزنان یا به عبارتی شبکه‌سازی زنان ایرانی با شعار این که پهلوی و به طور خاص رضاشاه، بنیان‌گذار آزادی زنان در ایران است، شکل گسترده‌تری به خود گرفت و فعالیت آنها پیوسته در مجله شیرنامه منتشر می‌شد (شیرنامه، اسفند ۱۳۵۰: ۳۸).

مشاهده می‌کنیم که تأسیس باشگاه‌ها به‌ویژه باشگاه جوانان نقش مهمی را در شبکه‌سازی اجتماعی در ایران ایفا می‌کند، اما آنچه تکمیل‌کننده این موضوع است، عضوگیری باشگاه‌های لاینز در ایران است که در قالب برنامه‌های مختلفی صورت می‌گرفت. در خصوص نقش عضو در باشگاه در نشریه ماهانه لاینز یوسف‌آباد (مخصوص اعضا) می‌خوانیم:

«مفهوم پیوستن عضو جدید به باشگاه از نظر لاینیزم آن است که عضو مزبور با نیت و مقاصد و هدف عالی در خدمت به اجتماع خویش کمر بسته و با طیب‌خاطر و اراده‌ای آزاد مقداری از وقت و نیروی خود را وقف امور اجتماعی جامعه خود نموده است اما داشتن هدف عالی و

پیوستن به باشگاه فقط مرحله اول کار است. برای اینکه عضو جدید به آرمان‌های خویش تحقق بخشد باید در جهت نیل به هدف فعالیت نماید و بداند چه اقدامات مثبت و ارزنده‌ای را که می‌تواند انجام دهد، از کجا شروع کند و به چه طریق از امکانات و وسائل و سرویس‌های موجود در اجتماع استفاده نماید. هدف از نگارش و تنظیم این مطالب آن است که اعضای باشگاه با بحث و مذاکره آزاد و همگانی روش‌های عملی خدمت به جامعه را مشخص و انتخاب نموده و با بهره‌برداری از امکانات و استعداد‌های شخصی در راه تحقق آرمان‌های خویش و حصول هدف‌های لاینیزم خدمت نمایند.» (کلوپ لاینز به روایت اسناد ساواک، ج ۱، ۱۳۹۰: ۱۱۳).

به‌طور کلی در بیشتر ابلاغیه‌های لاینز موضوع ضرورت تکثیر عضویت به اعضا گوشزد می‌شد. برای مثال در نامه دبیر و خزانه‌دار منطقه ۳۵۴ الف لاینز بین‌المللی در ایران به دبیر باشگاه لاینز تجریش چنین آمده است:

«در باب توجه به برنامه تکثیر عضویت تقاضا دارد به همان طریقی که درخواست گردیده است اقدام فرمایید. امید است شیرمردان گرامی آن باشگاه کوشش همه‌جانبه‌ای به عمل آورند تا در گزارش اکتبر ۱۹۷۱ تعداد اعضا صددرصد افزایش یابد.» (کلوپ لاینز به روایت اسناد ساواک، ج ۱، ۱۳۹۰: ۱۹۶).

همچنین در نامه هوشنگ اخلاقی، رئیس کمیته عضویت منطقه ۳۵۴ الف لاینز ایران به محمدتقی نیک‌نژاد، رئیس منطقه ۳۵۴ الف لاینز ایران به تاریخ ۲۵ آذر ۱۳۵۱، درخصوص لزوم اجرایی شدن برنامه تکثیر عضویت و همچنین اهمیت ایجاد باشگاه‌های جدید می‌خوانیم:

«نیمه اول سال مالی جاری به زودی پایان می‌یابد، معمولاً در این موقع سال باشگاه‌ها با استفاده از ماه اکتبر که ماه تکثیر عضویت است به تعداد اعضای خود افزوده‌اند. آقای ژرژ فردریک، رئیس اتحادیه بین‌المللی طی بخشنامه‌ای خطاب به کلیه شیرمردان جهان اعلام کرده‌اند تعداد اعضای لاینز عنقریب به یک‌میلیون نفر در جهان بالغ خواهد شد و تقاضا کردند افتخار رسیدن به این هدف را امسال نصیب لاینز بین‌المللی بفرمایید. منطقه ۳۵۴ الف با این عقیده موافق است. از کلیه باشگاه‌ها انتظار داریم لاینز بین‌المللی را در رسیدن به این هدف کمک و یاری بفرمایند.» (کلوپ لاینز به روایت اسناد ساواک، ج ۱، ۱۳۹۰: ۲۷۳).

همان‌طور که در سند فوق اشاره شده، اهمیت افزایش اعضا برای لاینز به گونه‌ای است که برای عضو یک‌میلیونی پاداشی ویژه از سوی لاینز بین‌المللی در نظر گرفته شده است. در پیام ژرژ

فردریک، رئیس لاینز بین‌المللی، در خصوص برنامه عضو یک‌میلیونی، صراحتاً به هدف اصلی این برنامه که گسترش شبکه اجتماعی لاینز در سرتاسر دنیا است، اشاره شده:

«فراموش نکنید که هدف این برنامه فقط جشن گرفتن این لحظه تاریخی درخشان در حیات لاینز نیست، بلکه هدف تبلیغ فعالیت‌های انسان دوستانه لاینز است و از این طریق جلب حمایت و علاقه مردم به فعالیت‌های لاینز و استحکام و تقویت بیشتر لاینزم... آنچه که مهم است این است که یک میلیون مرد مؤمن به لاینزم با نیرویی همبسته و متحد برای رفع احتیاجات جامعه بشری فعالیت می‌کنند، نیرویی که در تمام دنیا مگر به قصد رفع احتیاجات نیازمندان و تقلیل آلام به حرکت درنیامده است» (کلوپ لاینز به روایت اسناد ساواک، ج ۱، ۱۳۹۰: ۳۲۶).

شایان‌ذکر است، علاوه بر برنامه پاداش برای عضو یک‌میلیونی، برنامه‌های مختلف دیگری برای افزایش و تکثیر اعضا یا همان تقویت شبکه‌های اجتماعی از سوی لاینز در عصر پهلوی دوم در ایران اجرایی گردید. در نامه زیر به تاریخ ۸ مرداد ۱۳۵۴ که از سوی دبیر و خزانه‌دار منطقه ۳۵۴ ت لاینز به رؤسا، دبیران و خزانه‌داران باشگاه‌های منطقه ۳۵۴ ت لاینز ایران ارسال شده به برخی از این برنامه‌ها اشاره شده است:

«هیئت‌مدیره بین‌المللی با تصویب سه برنامه تکثیر عضویت امکان شرکت و فعالیت تمام اعضا برای دعوت افراد واجد شرایط عضویت در باشگاه را که موجب تقویت و گسترش باشگاه و اتحادیه می‌شود فراهم کرده است. هر عضوی که در ماه اکتبر یک و یا بیشتر عضو جدید به باشگاه معرفی کند یک نشان سینه نفیس دریافت خواهد داشت. هرگاه تعداد اعضا معرفی شده در طول ماه اکتبر به حد معین پیش‌بینی شده در مقررات ناظر به برنامه تکثیر عضویت ماه اکتبر برسد رئیس، دبیر و رئیس کمیته عضویت باشگاه نیز نشان دریافت خواهند داشت. بنابراین با توجه به اینکه توسعه و گسترش لاینز شرط اجتناب‌ناپذیر بقاء و تحقق هدف‌های لاینز می‌باشد مقتضی است مجدانه در برنامه تکثیر عضویت ماه اکتبر شرکت فرموده و به‌ویژه کمیته تکثیر عضویت و کلیه اعضا محترم باشگاه را در دعوت و جذب افراد خادم و واجد شرایط عضویت در باشگاه تشویق و ترغیب فرمایند.» (کلوپ لاینز به روایت اسناد ساواک، ج ۱، ۱۳۹۰: ۳۳۶).

کنگره‌های سالانه لاینز ایران که هر سال در یکی از شهرهای ایران برگزار می‌شد، از دیگر فعالیت‌های کلوپ لاینز برای شبکه‌سازی اجتماعی در ایران عصر پهلوی دوم بود. در این کنگره‌ها نمایندگان باشگاه‌های لاینز از سرتاسر ایران با یکدیگر دیدار و تبادل نظر می‌کردند.

کلوب لاینز و سرمایه اجتماعی در ایران عصر پهلوی دوم ۱۵۵

در یکی از اسناد ساواک، دکتر تراب مهرا، رئیس شورای عالی مناطق ۳۵۴ لاینز ایران از کلیه باشگاه‌های لاینز در ایران خواسته که با اعزام نمایندگان کافی در دوازدهمین کنگره سالانه لاینز ایران که در تاریخ ۲۱-۲۲ و ۲۳ اردیبهشت ماه ۱۳۵۱ در شهر تاریخی تبریز تشکیل می‌شود ضمن برگزاری کنگره‌ای شکوهمند از مصاحبت یکدیگر بهره برده و تصمیماتی در جهت خدمت و سرفرازی بیشتر اتخاذ نمایند (کلوپ لاینز به روایت اسناد ساواک، ج ۱، ۱۳۹۰: ۲۳۸).

گفتنی است همانند فعالیت‌های خدمات اجتماعی، برنامه‌های تکثیر عضویت، معرفی اعضا و باشگاه‌های جدید، و همچنین گزارش کنگره‌های سالانه لاینز در ایران به‌طور مرتب در شماره‌های مختلف نشریه شیرنامه با هدف جلب اعتماد عموم مردم انعکاس می‌یافت.

گسترش لاینز در جهان و در ایران

در اول ژانویه ۱۹۶۴ تعداد کل باشگاه‌های لاینز جهان ۱۷۸۰ بود.
این باشگاه‌ها در ۱۴۴ کشور و واحد جغرافیایی تشکیل شده و ۷۰۱۲۳
شیرمرد در آنها عضویت داشته. بیست و چهار کشوری که از جهت گسترش
لاینز به بریدگی کشورها برای داوران برافزودنی می‌باشد:

شماره ترتیب	نام کشور	تعداد باشگاه	شماره ترتیب	نام استان یا فرمانداری کل	تعداد باشگاه
۱	کشور متحده امریکه شمالی	۱۱۶۴	۱	استان خوزستان	۱۷
۲	کانادا	۷۷۲	۲	فارس	۱۶
۳	ژاپن	۶۸۰	۳	مازندران	۱۲
۴	برزیل	۴۴۵	۴	تهران	۹
۵	مکزیک	۳۹۷	۵	اصفهان	۸
۶	سوئد	۳۴۷	۶	آذربایجان غربی	۷
۷	فرانسه	۳۳۵	۷	آذربایجان شرقی	۷
۸	استرالیا	۳۹۱	۸	کرمان	۷
۹	فنلاند	۳۵۹	۹	کرمانشاه	۷
۱۰	آلمان غربی	۲۱۸	۱۰	گیلان	۵
۱۱	ایتالیا	۲۱۴	۱۱	بلوچستان	۴
۱۲	هندوستان	۲۰۶	۱۲	سرانان	۴
۱۳	آرژانتین	۱۳۵	۱۳	فرمانداری کل لرستان	۳
۱۴	شیلی	۱۲۷	۱۴	فرمانداری کل بجنورد و جویبار	۲
۱۵	کوبا	۱۱۲	۱۵	فرمانداری کل بانه و جزایر بحر عمان	۲
۱۶	کلمبیا	۱۱۱	۱۶	استان کردستان	۱
۱۷	ایران	۱۰۷	۱۷	فرمانداری کل همدان	۱
۱۸	قیپین	۱۰۶	۱۸	فرمانداری کل سمنان	۱
۱۹	ونزوئلا	۹۲			
۲۰	انگلتان	۷۹			
۲۱	یزد	۷۶			
۲۲	بلژیک	۶۶			
۲۳	برزیل	۶۰			
۲۴	سوئیس	۵۹			

۱۱۳

هشتمین باشگاه لاینز به اجراء تشکیل شده است. در تمام سیزده استان ملی ما ژانویه ۱۹۶۴ منظور نگریسته است.

جدول گسترش لاینز در ایران و جهان در اول ژانویه ۱۹۶۴، مجله شیرنامه، شماره ۱۳، فروردین و اردیبهشت ۱۳۴۳، صفحه ۲۱

گسترش لاینز در جهان و در ایران

در پایان مارس ۱۹۶۳ تعداد کل باشگاه‌های لاینز جهان ۱۷۱۱۷ بود.
این باشگاه‌ها در ۱۴۰ کشور و واحد جغرافیایی تشکیل شده و ۶۷۲۳۶
شیرمرد در آنها عضویت دارند. بیست و چهار کشوری که از جهت گسترش
لاینز به بریدگی کشورها برای داوران برافزودنی می‌باشد:

شماره ترتیب	نام کشور	تعداد باشگاه	شماره ترتیب	نام استان یا فرمانداری کل	تعداد باشگاه
۱	کشور متحده امریکه شمالی	۱۱۵۶۹	۱	استان فارس	۱۶
۲	کانادا	۷۶۲	۲	خوزستان	۱۳
۳	ژاپن	۵۴۴	۳	تهران	۹
۴	برزیل	۴۱۰	۴	اصفهان	۸
۵	مکزیک	۳۹۶	۵	اصفهان	۸
۶	سوئد	۳۴۰	۶	اصفهان	۸
۷	فرانسه	۳۱۰	۷	اصفهان	۸
۸	استرالیا	۳۰۸	۸	اصفهان	۸
۹	فنلاند	۳۰۲	۹	اصفهان	۸
۱۰	آلمان غربی	۲۰۱	۱۰	اصفهان	۸
۱۱	ایتالیا	۲۰۱	۱۱	اصفهان	۸
۱۲	هندوستان	۱۶۶	۱۲	اصفهان	۸
۱۳	شیلی	۱۲۷	۱۳	اصفهان	۸
۱۴	کوبا	۱۰۹	۱۴	اصفهان	۸
۱۵	آرژانتین	۱۰۸	۱۵	اصفهان	۸
۱۶	قیپین	۱۰۱	۱۶	اصفهان	۸
۱۷	کلمبیا	۹۹	۱۷	اصفهان	۸
۱۸	ونزوئلا	۹۴	۱۸	اصفهان	۸
۱۹	ایران	۷۸	۱۹	اصفهان	۸
۲۰	انگلتان	۷۲	۲۰	اصفهان	۸
۲۱	یزد	۶۳	۲۱	اصفهان	۸
۲۲	سوئیس	۵۸	۲۲	اصفهان	۸
۲۳	بلژیک	۵۶	۲۳	اصفهان	۸
۲۴	برزیل	۵۴	۲۴	اصفهان	۸

۱۰۰

هشتمین باشگاه لاینز به اجراء تشکیل شده است. در تمام سیزده استان ملی ما مارس ۱۹۶۳ منظور نگریسته است. منظور هفتمین باشگاه‌های جدید ایران تمام جغرافیای حائل شده است.

جدول گسترش لاینز در ایران و جهان در پایان مارس ۱۹۶۳، مجله شیرنامه، شماره ۷، فروردین و اردیبهشت ۱۳۴۲، صفحه ۲۵

تاریخچه هیئت راه ۱۳۴۲ تأسیس شده است

نام و نشانی دبیر باشگاه	نام و نشانی خزانة دار باشگاه	تعداد اعضا		تاریخ و محل تشکیل جلسه عمومی		
		مؤسس	منتقل	روز	ساعت	محل
آقای نوراله نیکدل میانی - دوستاندوران - هیاووشهر	آقای حاج ابراهیم سرشتی - هیاووشهر	۱۶	-	اولین روز جمعه شب	۱۷	سالن شهرداری
آقای مهدی موسی زاده، رئیس آزاد فرهنگ	آقای محمد هاشمی، رئیس شده پاک ملی	۱۹	-	اولین شب جمعه	۱۸	فرمانداری
آقای بیرونی یوسفی - خیابان چابینی	آقای سید نورالدین کلاشر - بانک پاروگانی ایران	۲۱	۳	دومین و چهارمین پنجشنبه هر ماه	۱۳	باشگاه گمرک
آقای محمدقاسمی نوری، رئیس اداره فرهنگ	آقای عباس اویب - ۱۷۲۸ چشمی	۲۸	۴	اولین و سومین پنجشنبه هر ماه	۱۸	فرمانداری
آقای ایرج خسروی، سرپرست بازگری نفت	آقای آرژانور ساروفزاده، حسابدار ناجیه خاوری	۱۸	۳	سومین و پنجمین هر ماه	۱۸	باشگاه کارمندان
آقای دکتر جلال الدین جلیلی - سید محمد رضاشاه پهلوی	آقای احمد قرنائی - سید محمد رضا شاه پهلوی	۲۲	-	چهارمین به ششمین هر ماه	۱۷	سالن تفریحات
آقای دکتر مصطفی طایهانی - شرکت تعقیبه نفت ایران	آقای مهدی علی گدر باگردان - شرکت تعقیبه نفت ایران	۱۷	-	اولین شب جمعه	۱۸	باشگاه گلستان

صورت باشگاههایی که از مهر ماه ۱۳۴۲

شماره ترتیب	تاریخ تأسیس	نام باشگاه	شماره مصفحه	نام و نشانی رئیس باشگاه
۱۰۸	۲۵ ۷	باشگاه لایزر هیاووشهر	۳۵۴ ب	آقای حاج مهدی خرازی - کارخانه تعاون روشانی مرزین - آملهان
۱۰۹	۳ ۱۱	باشگاه لایزر میانی	۳۵۴ ت	آقای خسرو قانع، فرماندار
۱۱۰	۲۱ ۱۲	باشگاه لایزر ترمینر	۳۵۴ ت	آقای سید محمد کلاشر - خیابان پهلوی (مصفحه پستی ۲۱۱)
۱۱۱	۲۲ ۱۲	باشگاه لایزر آرد آبادان	۳۵۴ ت	آقای مصطفی حبیبی، فرماندار
۱۱۲	۲۵ ۱۲	باشگاه لایزر خاگ	۳۵۴ ت	آقای منوچهر مهدی، رئیس مخابرات نفت - خاگ
۱۱۳	۱۰ ۲	باشگاه لایزر	۳۵۴ ت	آقای مهدی محمدعلی زاده، سید محمد رضاشاه پهلوی
۱۱۴	۲ ۱۲	باشگاه لایزر آرد آبادان	۳۵۴ ت	آقای سید محسن جاوید - شرکت ملی نفت ایران

گزارش صورت باشگاههایی که از مهر ۱۳۴۲ تا اردیبهشت ۱۳۴۳ در ایران تأسیس شده بودند، مجله

شیرنامه، شماره ۱۳، فروردین و اردیبهشت ۱۳۴۳، صفحات ۲۲ و ۲۳

در پنجمین کنگره لاینز ایران چه گذشت؟

جلسه پنجمین کنگره لاینز ایران در تاریخ ۲۴ آذرماه ۱۳۴۴ در تهران برگزار شد. این کنگره در محل هتل پارس تهران برگزار شد. در این کنگره ۱۰۰ نفر از اعضای کلوپ لاینز ایران شرکت کردند. در این کنگره آقای مهندس شریف امامی به عنوان رئیس کنگره انتخاب شد. در این کنگره آقای مهندس شریف امامی به عنوان رئیس کنگره انتخاب شد. در این کنگره آقای مهندس شریف امامی به عنوان رئیس کنگره انتخاب شد.

جلسه اول

ساعت پنج و نیم روز پنجمین کنگره لاینز ایران در تاریخ ۲۴ آذرماه ۱۳۴۴ در تهران برگزار شد. در این کنگره ۱۰۰ نفر از اعضای کلوپ لاینز ایران شرکت کردند. در این کنگره آقای مهندس شریف امامی به عنوان رئیس کنگره انتخاب شد. در این کنگره آقای مهندس شریف امامی به عنوان رئیس کنگره انتخاب شد. در این کنگره آقای مهندس شریف امامی به عنوان رئیس کنگره انتخاب شد.

سخنران آقای مهندس شریف امامی

تبدیل خورشید به ماه و زمین به آسمان، اینها نشانه‌های تمدن است. ما ایرانیان باید در این زمینه پیشقدم شویم. ما ایرانیان باید در این زمینه پیشقدم شویم. ما ایرانیان باید در این زمینه پیشقدم شویم.

نامه‌شیر مرد اوبری گرین (Aubrey D. Green)

جناب آقای مهندس جعفر شریف امامی
رئیس شورای عالی مناطق ۳۵۴ لاینز بین‌المللی

مخترم که در این نامه خوشامد است به پنجمین کنگره مناطق ۳۵۴ که از تاریخ ۲۴ آذرماه تا اول ماه آذرماه ۱۳۴۴ در اسفهان تشکیل میگردد حضور جناب عالی و متقاضی از سه هزار نفر از شیر مردان و شیر زنان و شیر جوانان ایران تقدیم دارم. من و خانم گرین بی‌پایان به شما و خانواده شما محترم و شما محترم را در این کنگره خوشامد میگویم. در آن تاریخ گفتار شما مورد ما شادمانی زیاد بودیم. در آن تاریخ گفتار شما مورد ما شادمانی زیاد بودیم. در آن تاریخ گفتار شما مورد ما شادمانی زیاد بودیم.

شمن مسافرت سال گذشته خود با ایران از مشاهده برخی از مجاهدات لاینز ایران که برای خدمت با سلامت انجام شده بود قلب ما از شادی بهشتی افروز شد. من بارها ضمن مسافرت‌های متعدد خوش در امریط شرح آموشگاه‌های لاینز در اسفهان را که واقعا شگفت آورده‌اند و تحسین می‌نماید بیان نمودم. در این مسافرت همچنین گفتار شما را که از صحبت‌ها در آن مسافرت بسیار خوشی در ما باقی گذاشته است. از اجابت تلفات دارو امریط نامه اجابت و خانم گرین و همچنین شادمانی ما را بدوستان ما در کنگره اطلاع فرماتید. با بهترین آرزوها برای کنگره‌های موفقیت آمیز و سلامتی و سلامت شما و خانواده شما.

رئیس کنگره انجمن اوبری گرین

نامه شیر مرد دکتر واتراچ کمپبل (Dr. Walter H. Campbell)

۱۳ آذر ۱۳۵۰

شیر مرد مهندس شریف امامی

با نهایت سربت اطلاع حاصل نمودم که پنجمین کنگره سالانه مناطق ۳۵۴ فراتر از ۲۹ آذرماه تا اول ماه آذرماه ۱۳۴۴ در اسفهان برگزار شود. از این بابت با کمال شادمانی و شادمانی خود به شیر مردان ممتاز ایران مبارکباد میگویم. مهم تقدیر می‌دارم. توسعه جالب توجه لاینز و هم‌انگیزان در کشور انسانی ایران بهترین شاه سیم بزرگ است که شیر مردان در آن منطقه ایستاده‌اند. چه بسا ما از رؤیای لاینز که بشود بزرگ‌ترین شاه سیم بزرگ است که در باره میدان لاینز - انجمن‌های بین‌المللی شما و انجمن‌های روح خشنی که در قلب شیر مردان عزیز ما در ایران وجود دارد شادمانیم. تمام جهان لاینز در دادی شما در ایجاد مرکز بین‌المللی شما به لاینز که توسط انجمن‌های شما در اسفهان تشکیل شده است شکر و سپاس می‌گویم. ما همچنین در این جلسه حجت مدیر بین‌المللی که در آنجا در مرکز تشکیل شده است شکر و سپاس می‌گویم. ما همچنین در این جلسه حجت مدیر بین‌المللی که در آنجا در مرکز تشکیل شده است شکر و سپاس می‌گویم.

گزارشی از پنجمین کنگره لاینز ایران، مجله شیرنامه، فروردین و اردیبهشت ۱۳۴۴، شماره ۱۸، صفحه ۱۰

نامه شیر مردان از سراسر نقاط جهان برای تشکیل پنجمین کنگره لاینز ایران، مجله شیرنامه، فروردین و اردیبهشت ۱۳۴۴، شماره ۱۸، صفحه ۱۳

ششمین کنگره لاینز ایران

شهر زیبای آبادان در روزهای ۲۵ تا ۲۷ فروردین ماه ۱۳۴۵ خاند برگزاری مراسم
باشکوه کنگره لاینز برود

شیرمرد ارجمند، رئیس خیره‌هاست شاهان فرات بام شاهان آریابهر

کمیته اجرائه کنگره:

- شیرمرد مهندس مهران، رئیس کمیته
- مهران المیرزا، دبیر کمیته
- مهندس فرانکین شمشک، منوکیته
- هادی فیاضه، منوکیته
- عبدالمجید قطب، منوکیته

وژود شیرزبان و شیرمردان:

شیرزبان و شیرمردان که از شیرستانهای مختلف کشور
تأییدکنندگان باشکوهی می‌باشند بودند تا تاریخ وازو می‌شدند
و در منازل و اماکنی که قبلاً برای آنها درجه‌بندی شده
خرمهر آبادان پیش می‌رفتند بود باکانت می‌نمودند. شهر
زیبای آبادان با پرچمهای ایران و پرچمهای دیگران که
بر روی آنها شاره‌های لاینز و خیره‌هاست شیرزبان و شیرمردان
پوشته شده بود منظره بسیار جالبی داشت.
ساعت ۱۱ صبح روز پنجشنبه ۱۳۴۵ راه شیرمردان

ششمین کنگره سالانه لاینز ایران از تاریخ ۳۷۱۲۳۵

فروردین ماه سال ۱۳۴۵ در آبادان تشکیل گردید.
قرار بود که ریاست کنگره در اختیار مهندس جاب آقایی می‌شدند
جناب شرف‌امامی ریاست شورا را به متعلق لاینز ایران
بر عهده نگرفت، ولی ایشان بواسطه اشتغال به دیگری از
حیث بارزانی دولت درست واقفانستان در تهران، با
اشتیاق فراوانی که شرکت در این کنگره داشتند نتوانستند
در مراسم کنگره شرکت نمایند و بجای ایشان شیرمرد ارجمند
آقای مهندس خیره‌هاست رئیس منته ۳۵۴ ت لاینز
ایران تمییز ریاست کنگره شدند.

اداره کنندگان کنگره

اداره کنندگان کنگره عبارت بودند از:

- رئیس کنگره: شیرمرد مهندس خیره‌هاست
- رئیس منته ۳۵۴ ت لاینز ایران: شیرمرد مهندس خیره‌هاست
- دبیر کنگره: شیرمرد عبدالجبار قطب - دبیر
- وزیران منته ۳۵۴ ت لاینز ایران: شیرمرد مهران

گزارشی از ششمین کنگره لاینز ایران، مجله شیرنامه،
فروردین و اردیبهشت ۱۳۴۵، شماره ۲۴، صفحه ۱۱

قصر همايون

جای آقای دکتر باقر خانی رئیس منته ۳۵۴ ت لاینز بین المللی
انتخاب باشکوهی لاینز منته ۳۵۴ الف.
تکرام مبعور بر عین تبریک صمیمانه مناسبت سالروز رسالت
میل ۲۵ پرواز از خرمشهر به شاهان آریابهر گشت. طرز فرموده
فراموش‌ناشدن زان مجلس عالی را در یادها باقی ماند.

رئیس دفتر مخصوص شاهنشاهی، خیرای

باشکوه مبارک بانگام انجمن خیره‌هاست همايون باشکوه آریابهر

مناسبت سالروز رسالت میل ۲۵ پرواز که روز تعریف خات شد
ایران امت افتخار دارد که نهایت صادقانه انجمن باشکوهی لاینز منته
۳۵۴ الف را به باشکوه مبارک تقدیم نماید. بزم جبهه عظمت ایران را تحت
رهبری شاهان عظیم‌النظر از درگاه خداوند تعالی منست وازو.
چاکر - باقر خانی

رئیس منته ۳۵۴ الف لاینز بین المللی در ایران

برنامه سالانه تکثیر عضویت

شیرمرد رئیس باشکوه

اگر چه قسمت منته کوشش و مساعی همگی ما در این سه طلاق لاینز منته بر پاکردن جنبه‌های سه طلاق
است معالک جابجالی که در مقام رهبریت باشکوه خود همیشه ارجحیت شیره‌هاست برای استقامت پاینده باشکوه
خود دارند.

در نتیجه نگاه سال نجر به دزدیای لاینز ایران حقیقت بی‌شک رسیده که فقط فقط از راه جذب افراد صلاحیت‌دار
عضویت باشکوه است که هر باشکوه می‌تواند آینه خود را نشین نموده و افراد توانا و با تجربه‌ای را برای هدایت امور
باشکوه با کیفیت کمیندها پرورش داده و برای مبعود همگن با رسیدن فعالیتها و خدمات خیره آماده کند.

عزت و اوقی شرف لاینز و تبدیل آن به بهترین سازمان نوع خود است که این سازمان علاوه بر ایجاد
محیط گرم و دوستی و برادری برای اعضا باشکوه توانسته است عزیزان از آنها فرصت‌گراییهایی برای خدمت با اجتماع
نیرو و فعالیت و شور و هیجان و الهامات خود در چنین سازمانی بباشند ولی غیر از این عمل باطنی نمیتواند باشکوه
شما بیباید برای اینکه برای اینان دعوت کرده است.

اینکه برای اینکه ما و شما که در این سه طلاق لاینز بین المللی مسئولانهای سنگین بنبه‌های خود را مبعود
داریم بتوانیم بهمان اندازه که به برانمودن جنبه‌های سه طلاق فوج داریم بهمان اندازه نیز برای استقامت پاینده
آینده باشکوه نیروی کوشش ما را با همکاران کثیر عضویت تأیید نماید.

با علم اینکه در جامعه شما برهان کثیر کوشش وجود دارد که در از دعوت‌شدن باشکوه می‌تواند شیرمردان
فراوانی بنود بدینوسیله بنرا از شما دعوت میکنیم علاوه بر مساعی سالانه بخصوصاً در ماه اکتبر از اعضای باشکوه
خود قانعاناید که با جدیت مخصوصی در جستجوی اشخاص واجد شرایط بوده و آنها را با این سازمان عظیم و عاقل‌دستی
دعوت نمایند.

باید با دقت و اوشش کثیر کارگردد بی نظیری برای امثالمان بدست آوریم.

رئیس بین المللی لاینز
آوانام ام. لیندزی

صفحه ۴

شماره ۲۴

اطلاعیه برنامه تکثیر عضویت و دعوت به
ضرورت افزایش اعضاء، مجله شیرنامه، مرداد و
شهریور ۱۳۴۵، شماره ۲۶، صفحه ۴

باشگاه‌های جدیدالتاسیس لاینز

دوماه‌های اول سال جاری بر اثر فعالیت دلسای شیروران ارجمند و کرمحمدتقی لاندژاد، همدان اسامیل‌پوروی
موجوهر احمدزاده - دکتر محمدحسین - دکتر خلیفه - جعفرانگلی - عبدالعزیز و دکتر گلشن - دکتر صالحی - میرداداندازی
ابوالحسن علی - شبناز - بیروش - نطفی و لیلیک همدان فایز لوجی‌باشگاه در قضاة مختلف کشور تاسیس گردید که طی مراسمی
بوسیله شیروران گرامی معتمد درو سید خلیل‌الله پروینی - معتمدانور - معتمدانور احمدی، دکتر لاندژاد تیرج زور افتتاح و
تعیینات پرداختند.

مشخصات باشگاه‌های جدیدالتاسیس لاینز

ردیف	نام باشگاه	تاریخ تاسیس	رئیس	دبیر	خرانداز
۱	اهل	۵۱/۱۲/۲۱	فریدون حویار خواجه	ابوالقاسم مشکروب	محمد حسن لطفی امیر همدانی
۲	کادرات‌الطنه لاجهان	۵۱/۲/۲۶	دکتر حنیف علیانی	ایرج حیدر	
۳	کویشفهان	۵۱/۲/۲۶	دکتر مهدی مرادمنند	حسین مقصد گیلوایی	محمدحسن پروین‌پند
۴	شهید یلند پهلوی بزرگمهر ووس	۵۱/۲/۲۶	همدانی عظیم حنفی	محمدرضا آذانی	اکبر صادقی
۵	خیام	۵۱/۲/۲۸	امیرموشنگ میرز	دکتر کلمه صدی‌نیا	دکتر حسین قوس
۶	شفت	۵۱/۲/۲۸	محمد تنی طین ثابت	قاسم خیابانی	تراب علی‌پور
۷	آفتاب	۵۱/۲/۲۸	جلیل مامودی کشی	ابوالقاسم دادوس	نادر روحانی
۸	فردوس تهران	۵۱/۲/۲۸	اشرف حریری	جلیل ساسازان	اسامیل‌شاهی
۹	یعنی سبزوار	۵۱/۲/۲۸	مرشدانگیز کیم‌موشتری	فریدون رعنائی	وحدانحسین لوفی محمدعلی قاسمی
۱۰	کرج	۵۱/۲/۱۲	علازم‌رضا شهیدی	غلامحسین صابری	موشوهر موجوهری سیدابوالفضل محبوی
۱۱	آلات رشت	۵۱/۲/۱۲	همدانی محمد سروی	دکتراسد رخشنده تالی	محمدابراهیم‌پورمحمدشیرانی
۱۲	آستانه اشرفیه	۵۱/۲/۱۲	دکتر رضا خیابان	موسی موسی‌المروری	اسامیل حکیمیان
۱۳	شهریار تبریز	۵۱/۲/۱۴	احمد خانی	سید شاهرخ	محمدحسین حسین‌زاده علی‌اکبر قراغانی
۱۴	علی‌آباد کرگان	۵۱/۲/۱۴	دکتر فریدون رعنائی	آذرنوران بشهپور	محمدحسین حسین‌زاده علی‌اکبر قراغانی
۱۵	استرام‌آباد کرگان	۵۱/۲/۱۴	دکتر مغان‌نورالدین موسوی	همدانی محمدعلی‌شاهی	رضا امینی
۱۶	شاهینشاه بندرعباس	۵۱/۲/۱۵	شای قناتی	همدانی یون شریفی	سیدعلی نوری‌زاد
۱۷	بندرگز	۵۱/۲/۱۵	ولی‌الله منتظرزاده	حسین‌الله رضایی	فریدون فردوسی‌فروغنده
۱۸	کرکوی	۵۱/۲/۱۵	عبدالهادی سعادی	محمدرضا شجاع شرقی	عبدالمجید همدانی
۱۹	سپهسالار	۵۱/۲/۱۶	حسین‌الدین داودزاده	احمد میر ضمودی	رمان‌امدی موجوهری حسین بی‌بی حسودی
۲۰	دوباب	۵۱/۲/۱۷	چهارمین‌نعم‌آبادی‌امامی	احمد خاطر پرو	میرمحمد میرفغانی قاسمی
۲۱	بندر قزاق	۵۱/۲/۱۷	چهارمین‌نعم‌آبادی‌امامی	سیدخلیل وحیدی	
۲۲	مختبر طوقان	۵۱/۲/۱۸	چهارمین‌نعم‌آبادی‌امامی	علی قاسمی	
۲۳	مختبر طوقان	۵۱/۲/۱۸	چهارمین‌نعم‌آبادی‌امامی	علی قاسمی	
۲۴	مختبر طوقان	۵۱/۲/۱۸	چهارمین‌نعم‌آبادی‌امامی	علی قاسمی	
۲۵	دوس تهران	۵۱/۲/۲۵	موشوهر سید وژی	عزت‌الله تاجیک	سیدمحمد باطنیانی

گزارشی از باشگاه‌های جدیدالتاسیس و گسترش
لاینزیم در ایران، مجله شیرنامه، تیر ۱۳۵۱، شماره ۵۱،
صفحه ۳۳

باشگاه‌های جدیدالتاسیس لاینز

باشگاه لاینز شاپوربند
دردناج ۲۶ آشنده ۱۳۵۱ مطابق ۱۷ مارس ۱۹۷۳
باشگاه لاینز شاپوربند با ۲۱ نفر مؤسس بوسیله شیرورد محمد
دره‌پیر گل‌لاینز ایران تاسیس و هیئت مدیره آن شرح زیر است
شده :

رئیس : شیرورد امیرحسین کاکلاری
دبیر : شیرورد موسی حاج‌شاهی
خرانداز : شیرورد میرواح جواد

باشگاه لاینز کبک فاروس
دردناج ۲۶ آشنده ۱۳۵۱ مطابق ۱۷ مارس ۱۹۷۳
باشگاه لاینز کبک فاروس با ۲۱ نفر مؤسس بوسیله شیرورد محمد
دره‌پیر گل‌لاینز ایران تاسیس و هیئت مدیره آن شرح زیر
است
شده :

رئیس : شیرورد سیدحسین رضی
دبیر : شیرورد حسین آذانی جلالی
خرانداز : شیرورد ابراهیم شاهی

باشگاه لاینز اسکری
دردناج ۱۸ فروردین‌ماه ۵۱ مطابق ۱۷ آوریل ۱۹۷۳
باشگاه لاینز اسکری با ۲۰ نفر مؤسس بوسیله شیرورد دکتر
محمدتقی یانوش‌زاد رئیس هیئت مدیره آن شرح زیر است
شده :

رئیس : شیرورد محمد صدیق نغزی
دبیر : شیرورد مهدی حسن زانی اسکری
خرانداز : شیرورد میرابوالفضل میرابواسکری

باشگاه لاینز ساحل پارس
در تاریخ ۱۹ فروردین‌ماه ۱۳۵۱ مطابق ۱۸ آوریل
۱۹۷۳ باشگاه لاینز ساحل پارس با ۲۰ نفر مؤسس بوسیله
شیرورد دکتر محمدتقی یانوش‌زاد رئیس هیئت مدیره آن
هیئت مدیره آن شرح زیر است
شده :

رئیس : شیرورد علی‌امامی
دبیر : شیرورد حسین‌پیشانی
خرانداز : شیرورد بیرونی‌نعمی

باشگاه لاینز رضاژوه
دردناج ۱۵ اردیبهشت‌ماه ۵۱ مطابق ۵ آوریل ۱۹۷۳
لاینز رضاژوه با ۲۴ نفر مؤسس بوسیله شیرورد دکتر محمدتقی
یانوش‌زاد رئیس هیئت مدیره آن شرح زیر است
شده :

رئیس : شیرورد دکتر احمد خیرودانی
دبیر : شیرورد ملاعلی قاسمی
خرانداز : شیرورد محمدی نجف‌زاد

گزارشی از باشگاه‌های جدیدالتاسیس و گسترش
لاینزیم در ایران، مجله شیرنامه، خرداد ۱۳۵۲،
شماره ۵۶، صفحه ۲۸

جنس در پیشگاههای ریخته
از پهلوی های مختلف که و نقل
سایست و خط مشیهای جدید
تقدیم می شود مروج است ،
شکر سال ۱۹۷۹ در تهران
اجرای هوانی) بر گزار میشود
و سایر جاهایی که برای تشکیل
شکرها ، دو نفر گرفته شده
عبادتند از نیوانیان آمریکا
(سال ۱۹۷۷) ، سونو کو ژان
(سال ۱۹۷۸) ، مودرن آل کاندرا
(سال ۱۹۷۹) ،
پیل از هوست ، به هوانی
اینها هم همسرین شکر لاینز
اروپا کهن لاینز ۱۹۷۴ در
برای تشکیل گردیده و بیشتر
نومینم ، این شکر در محیط
اشخاص سالانه لاینز ۱۹۷۲
کشور را زین است که کاروان
بعضی سایر مناطق از طرف ایران
آلمان سازمان داده شده بود و
۲۰۰ نفر از لاینز ایران شرکت
نموده بودند. شکر لاینز اروپا با انتخاب فرست داد له بسیاری
از لاینز اروپا و مخصوصاً بر لاینز ترک ملاقات نمودند و درباره
برداشت آنها از لاینز و فعالیتها که انجام میدهند و نحوه
انجام این فعالیتها آشناترند. فرست لاینز لاینز اروپا از
اول با چهارم اکتبر ۱۹۷۵ در شهر نیویورک بر گزار شد.
اینجا هم همسر از لاینز بلژیک در دستنومین و من در
بلژیک لاینز بلژیک سخنران بودم. در این فرست رایج و عمومی
لاینز هم در ایران و بیشتر اقتصاد ایران صحبت کردم . در این
جلسه عده زیادی شرکت نموده بودند .
دومین جلسه یک مشوره بین المللی در ساحل مائا کی بیج
(Miami Beach) هوانی برپاست شومرد با بنو و لاینز
این المللی تشکیل گردید. شیان هوانی علاوه بر جلسات هاجات
مهمه و چنین برنامه دیگر تشکیل یابد. دو نده یک میزبانیت
در آن شرکت داشتند.

فراخه دلس لاینز بین المللی ایران

در ماه سومین جلسه نوامبر ۱۹۷۷ و لاینز بین المللی
نیویورک جایی با بنو همراه با همسرشان با ایران مسافرت و سه
جلسه و همحضرت شهنشاهی ایران شریفاب گردیدند. در این
جلسه روسای مناطق ایران، لاینز، دیران لاینز ایران له مدیر
بین المللی منتخب از ایران و باو اشخاص شریفاب حاصل نمودند .
دلس لاینز بین المللی همواره مجری مادی بر است قدرتمندی

گزارشی از پانزدهمین کنگره لاینز ایران، مجله
شیرنامه، شماره ۶۴، آبان ۱۳۵۴، صفحه ۴

صحبت درباره سالگرد پنجاهمین سال

یادداشته باشد که شمار سال لاینز و در جشنی هلم است .

هر ساله ای که به پنجاهمین سال تأسیس خود میرسد موفقیت
بزرگی گنبد کرده است زیرا سالهایی پر جنجال و آفتاب قرن بیستم
برای بسیاری از ایرانیان بود و به یادماند است. ولی سالگرد
سال لاینز که معرف گذشت نیم قرن تاریخ فعالیت و خدمات
انجمن و دشمنان بود است اهمیت خاصی برای همه مردم دارد.
سالگرد پنجاهمین سال لاینز است که مورد توجیه و تقوی قرار گیرد
در روز جشن و شادمانی برای تمام ایرانیان برگزار گردد .

بلکه در تمام طرفین این سال مبارک این سال داده نمود
مردان مجید از ماندگان سایر اشکهای خدمت و زمامت سایر
مؤسسات انجمنی و همچنین مراد دولت مصلی است. در این مجلس
برند جایزه مقام ملی منصفه جوئی شو و دو همین جلسه یک طرح
جدید سیاست سالگرد لاینز راه کار کرد .

● برنامه های برای احترام به انجمن مؤسس نظیر شود .
خدمات باشگاه در گذشته مورد بررسی قرار گیرد و برنامه های آینده
آن پیش بینی شود .

● سخنرانی در دوره و هم اجتماع خود را با سید در یک جلسه
باشگاه لاینز در مورد تحلیل فرار جدید و در همین موقع آذاره به تاریخ
مطالعه لاینز مدانیه .

● برنامه های سالگرد را جشن از مراسم پیشانی انجمن
جدید قرار دهد و بدین همروای جدید لاینز هم نشان داده میشود
که هدف و مقصد شکرها که صورت آرا یافته اند چیست .

تعلیمات

در مراسم سالگرد هر گز لاینز بین المللی اختیار زیادی را
برای پیش گرفته کرد ولی با اینکه همشهرین نسبت بر دمه
تعلیماتی باید در مجلس باشگاه انجام گیرد .

● شمار سالگرد را که در جشنی معلوم است بکار برد .
● در روز لاینز برگزار گردد که بشماره لاینز از لاینز بین المللی
خود مورد تحلیل قرار دهد .

● یک جازن مربوط سالگرد پنجاهمین سال لاینز را بدین
برنامه مدون مجلس خود آنها نماید .
● در کاروانی که در جشن باشگاه میشود یک ملکه و زمانی

سالگرد عظمی را در نظر بگیرد .
● در مجلس خود چند شخص مفهومی در راه و روزگاری که با
جرمهای که من پنجاهمین سال زندگی خود را همین میگردانم
مخصوصی کنید .
● چند درخت را که معرف پنجاه سال عمر مؤسس لاینز
است به یک پارک عمومی در شهر خود آنها کنید یا پنجاه لاله
چیده مؤسسه و یکم خبریه کشک کنید .
● هر چند پنجاهمین سال از بدین آرا که در جشنها روی
میدهد مورد تحلیل قرار دهد .
برای شیر مردان فضا

● همان آذاره که برای مردم بطور کلی بر گزار میشود پنجاهمین
سال لاینز اهمیت دارد برای انجمن لاینز این امر جایز اهمیت
است علاوه بر تیر مردی می تواند مهم خود در تحلیل این باشگاه
کشک نماید. در هر چند طریقه انجام این امر شرح داده میشود :
● از بدین ماهی انجمنی را که تعداد کمی در اختیار انداره
مر کزی لاینز میشود بر ملاقاتی باشگاه خودان مشاهده نماید .
● در تمام ملاقاتی باشگاهی خودان در سال عظمی شرکت
نمایند .
● بر او میباید خودان با نیت مخصوص پنجاهمین سالگرد
لاینز را رسم نمایند .
● هر شیر مردی یک شیر تیر مردی بشماره خود بر آید
شیر مردان اجتماع خود میباید در هر خبره ای وانه با مردمی
میزبان سال لاینز را تیر مردی که داهیت پنجاه سال خدمت سالگردی
لاینز را بشماره آنها گزارش نماید .

تلاش برای تکثیر عضویت در جشن پنجاهمین
سالگرد تأسیس لاینز، مجله شیرنامه، مرداد و
شهریور ۱۳۴۵، شماره ۲۶، صفحه ۱۳

ج) کلوپ لاینز و اعتماد سازی اجتماعی

آخرین مؤلفه سرمایه اجتماعی که کلوپ لاینز برای پیشبرد اهداف خود تمرکز ویژه ای بر روی آن کرده بود، جلب اعتماد است. هر چند، دو مؤلفه دیگر سرمایه اجتماعی یعنی بسط هنجارهای همیاری و ارائه خدمات اجتماعی، و شبکه سازی در جامعه، عملاً موجب جلب اعتماد مردم به فعالیت های کلوپ لاینز در جامعه خواهند شد، اما لاینز برای اعتماد سازی بیشتر در جامعه ایران، فعالیت های خاص دیگری نیز انجام می داد.

به بیان دقیق‌تر، علاوه بر اعتمادسازی از طریق انتشار گزارش فعالیت‌های خیرخواهانه و خدمات اجتماعی لاینز در ایران (که هدف این گزارش‌ها ایجاد سرمایه اجتماعی برای نظام سرمایه‌داری جهانی بود)، استفاده از عناصر و باورهای مذهبی، ترویج صلح‌خواهی لاینز و همچنین اعزام اعضای ایرانی لاینز به‌ویژه جوانان به نقاط مختلف جهان جهت شرکت در کنگره‌های بین‌المللی لاینز و دیدار و گفت‌وگو با اعضای مناطق به اصطلاح توسعه‌یافته و درنهایت اعطای پُست‌ها و جایگاه‌های بین‌المللی به ایرانیان در کلوپ لاینز از برنامه‌های دیگر لاینز برای جلب اعتماد ایرانیان بود.

برای مثال، یکی از اقدامات مهم برای ترویج صلح‌خواهی لاینز، برگزاری پیوسته مسابقاتی میان اعضا با نام «مسابقه صلح» بود. در یکی از اسناد ساواک به تاریخ ۹ مهر ۱۳۴۵ در خصوص جزئیات این مسابقه چنین آمده است:

«امسال پنجاهمین سال تشکیل لاینز بین‌المللی است و کنگره اصلی باشگاه بین‌المللی آن را سال طلایی نام‌گذاری کرده است و از طرف باشگاه بین‌المللی مسابقه‌ای ترتیب داده شده به نام مسابقه صلح و چگونه می‌توان صلح را در دنیا برقرار نمود و برای این کار دستور داده اوراقی از طرف باشگاه‌ها بین دانش‌آموزان مدارس از سن ۱۴ تا ۲۰ سالگی تقسیم کنند و البته این اوراق که تقاضای شرکت این نوجوانان در مسابقه است در اختیار باشگاه‌ها گذارده خواهد شد که اعضای باشگاه آنها را بین دانش‌آموزان مدارس تقسیم کنند و پاسخ آنها را جمع نموده، هر باشگاه یک نفر را بین جواب‌دهندگان انتخاب می‌نماید و آنها را به مرکز اصلی باشگاه لاینز معرفی می‌کنند و باشگاه مرکزی انشاء یک نفر را که از همه بهتر تشخیص داد به باشگاه مرکزی بین‌المللی معرفی و آن را برای شرکت در بین سایر نفرات کشورهای دیگر به شیکاگو می‌فرستد و در آنجا پس از بررسی یک نفر را انتخاب خواهند کرد که این شخص جایزه بزرگی قریب ۳۵۰ هزار تومان خواهد گرفت و نیز به برنده مسابقه هر کشور هم یک لاینز داده خواهد شد» (کلوپ لاینز به روایت اسناد ساواک، ج ۱، ۱۳۹۰: ۳۲-۳۳).

یکی دیگر از فعالیت‌های مهم لاینز برای جلب اعتماد ایرانیان، اعزام آنها به کنگره‌های بین‌المللی لاینز در خارج از کشور بود تا ایرانیان ضمن آشنایی با فرهنگ کشورهای غربی و گفتگو با اعضای خارجی لاینز، مؤلفه‌هایی از فرهنگ غربی را کسب کرده و از این طریق، اعتماد آنها به نظام سرمایه‌داری جهانی به‌عنوان نظامی که در خدمت اجتماع و آزادی انسان‌ها است، جلب شود.

در خصوص لزوم حضور جوانان لاینز ایران در اردوها و کنگره‌های بین‌المللی لاینز در نامه خسرو هدایت، رئیس شورای عالی مناطق ۳۵۴ لاینز ایران، به معینیان، رئیس دفتر مخصوص شاهنشاهی به تاریخ ۱۹ خرداد ۱۳۴۹ چنین آمده است:

«به‌طوری‌که استحضار دارید لاینز بین‌المللی ارشاد و راهنمایی جوانان و کمک به رشد فکری و جسمی آنان را به‌عنوان یک خدمت مهم اجتماعی در برنامه فعالیت‌های خود قرار داده است و در اجرای این برنامه مفید همه‌ساله در اغلب کشورهای مترقی جهان اردوهای تابستانی جوانان در سطح بین‌المللی تشکیل می‌شود و از جوانان کشورهای مختلف دعوت به عمل می‌آید که در این اردوها شرکت نمایند. هدف اصلی از تشکیل این اردوها این است که از راه معاشرت‌های سالم و تبادل افکار و تجارب شخصی روابط انسانی بین جوان‌های کشورهای مختلف افزایش یافته و زمینه‌های جدید و بهتری برای تفاهم بین‌المللی فراهم گردد» (کلوپ لاینز به روایت اسناد ساواک، ج ۱، ۱۳۹۰: ۸۷).

در ابتدا تعداد افرادی که از ایران به کنگره‌های بین‌المللی لاینز اعزام می‌شدند، بسیار محدود بود اما به تدریج این تعداد بیشتر شد. برای مثال در سال ۱۳۴۹ دو نفر از جوانان ایرانی (یک پسر و یک دختر) برای شرکت در اردوی بین‌المللی جوانان لاینز که از تاریخ ۲۲ تیر تا ۷ مرداد ۱۳۴۹ در فرانسه برگزار شد، به این کشور اعزام شدند (کلوپ لاینز به روایت اسناد ساواک، ج ۱، ۱۳۹۰: ۸۴)، در حالی که در تابستان ۱۳۵۳ اعزام اعضای لاینز ایران برای شرکت در کنگره بین‌المللی لاینز که در شهر سانفرانسیسکو برگزار شد به چهارصد نفر رسید. سند زیر ضمن تأکید بر حضور گسترده ایرانیان در کنگره بین‌المللی لاینز، کسب جایگاه‌های بین‌المللی توسط آنها را نیز نشان می‌دهد:

«لاینز ایران افتخار دارد که در پرتو توجهات و عنایات شاهنشاه آریامهر بیش از چهارصد نفر شیرزن و شیرمرد ایرانی تابستان گذشته در کنگره عظیم جهانی لاینز که با حضور پنجاه هزار نفر شیرمرد و شیرزن از سراسر جهان در شهر سانفرانسیسکو تشکیل شده بود شرکت نموده و زیر پرچم پرافتخار ایران در شهر سانفرانسیسکو رژه رفتند. کاندیدای ایران برای سمت مدیریت بین‌المللی در قاره آفریقا و جنوب غربی آسیا در انتخابات جهانی لاینز به پیروزی رسید تا برای مدت دو سال در اتحادیه بین‌المللی باشگاه‌های لاینز خدمت نماید. شیرزنان و شیرمردان ایران

آرزو دارند که در دوران پرافتخار سلطنت شاهنشاه آریامهر در آینده نزدیکی کنگره جهانی لاینز در ایران تشکیل گردد» (کلوپ لاینز به روایت اسناد ساواک، ج ۱، ۱۳۹۰: ۳۳۲-۳۳۳).
گفتنی است، علاوه بر حضور اعضای لاینز ایران در نشست‌ها، اردوها و کنگره‌های بین‌المللی لاینز، رؤسای لاینز بین‌المللی و اعضای لاینز سایر کشورها هم در دوران حکومت پهلوی دوم جهت دیدار و گفت‌وگو با اعضای لاینز بارها به ایران سفر کرده بودند که در شماره‌های گوناگون مجله شیرنامه گزارش حضور آنها انعکاس یافته بود. برای مثال، در شماره‌های ۱۳، ۱۷، ۵۰ و ۶۰ شیرنامه گزارشی از حضور رؤسای لاینز بین‌المللی در ایران منتشر شده است. همچنین همان‌طور که گفته شد، اعضای لاینز کشورهای مختلف نظیر آمریکا و بلژیک نیز چندین مرتبه برای گفت‌وگو و تبادل نظر با اعضای لاینز داخل کشور به ایران سفر کرده بودند (کلوپ لاینز به روایت اسناد ساواک، ج ۱، ۱۳۹۰: ۲۵۹).^۱

---

۱. مرکز بررسی اسناد تاریخی، کلوپ لاینز به روایت اسناد ساواک، جلد اول، ص ۲۵۹.

رئیس اتحادیه بین‌المللی لاینز
و سایر مخصوص شاهنشاهی را
اطلاع می‌دهد

حضور رئیس اتحادیه بین‌المللی لاینز در دفتر
مخصوص شاه، مجله شیرنامه، بهمن و اسفند ۱۳۴۳،
شماره ۱۷، صفحه ۹

ساعت ۱۱ صبح روز شنبه پنجم اردیبهشت ماه آقای گرین
و بانو با اتفاق رئیس شورای عالی مناطق و رؤساء مناطق
۳۵۴ الب و ب و دبیر لاینز بین‌المللی و رئیس باشگاه
تهران بحضور شاهنشاهی بار یافتند و مورد عنایت خاص
ذات شاهانه قرار گرفتند. در این عکس آقای گرین و
بانو و شیرین‌دشرف امامی در حضور شاهنشاهی دیده می‌شوند.

دیدار مدیر لاینز بین‌المللی با شاه اردیبهشت ۱۳۴۳،
مجله شیرنامه، فروردین و اردیبهشت ۱۳۴۳، شماره
۱۳، صفحه ۳

پرزیدنت گرین در تهران

ساعت هفت و نیم با مداد روز جمعه چهارم اردیبهشت ماه، هوا پیمانای حامل پرزیدنت گرین و خانم ایشان آقای کلماپاتا مدیرو لاینز بین المللی در فرودگاه مهرآباد بر زمین نشست و مهمانان عزیز مورد استقبال گرم بهیتر مردان و شیر زنان ایران قرار گرفتند. در سالن فرودگاه مراسم معارفه بعمل آمد و در همانجا فرصت شد که پرزیدنت گرین از وضع لاینز ایران و تشکلات وسیع آن اطلاعات تازه بدست آورد و از نزدیک با مسئولان و مدیران این تشکلات بزرگه خیریه در ایران آشنا شود.

برنامه توقف دو روزه خانم و آقای گرین از طرف لاینز ایران با اشتراک مساعی وهت باشگاه تهران کمست مهماندار آنها را داشت تنظیم و در این برنامه قسمتهای حجاب و بازرسی های مختلف گنجانده شده بود که بسیار مورد رضایت و خوشوقتی مهمانان عالیقدر قرار گرفت.

روز شنبه ساعت ۱۱ صبح پرزیدنت گرین و خانم ایشان و آقای کلماپاتا بحضور شاهنشاه بارانقند که در این شرفایی آقای حسین علاه رئیس شورای عالی مناطق لاینز و آقای مهندس شریف امامی رئیس منطقه ۳۵۴ الف و آقای اکبر مسعود صادم الدوله رئیس منطقه ۳۵۴ ب و آقای دکتر علی مدارقی نماینده لاینز بین المللی در ایران و آقای دکتر هایبوش رئیس باشگاه لاینز تهران حضور داشتند. با علاقه و توجه خاصی که شاهنشاه از بند تاسیس این مرکز خیریه و نیکوکاری مبتذل فرموده اند، منظره و کچهاموی ایران لاینز را در سایه الطاف خود حمایت و پشتیبانی میفرمایند و این بار نیز شاهنشاه رئیس لاینز بین المللی را موردعنايت خاص قرار دادند. شاهنشاه در ضمن ابرازمسرت از توسعلاينز در ایران و مسئولیت این مرکز خیریه بین المللی مطالبی اظهار فرمودند که بار دیگر وسعت اطلاعات منظره در زمینه لاینز موردعنايت و مسرت رئیس لاینز بین المللی قرار گرفت.

روشنه پنجم اردیبهشت مهمانان عالیقدر در پذیرائی محلی که بافتخار آنها در باشگاه افسران تزیین داده شده

پرزیدنت گرین در تهران

که دو سایه سرپرستی این رهبر بزرگه لاینز مرتباً در آنها توسعه بیشتر خواهد یافت و توفیق انجام خدمات وسیعتر و گستردهتر بنگ ملت ما خواهد افتاد.

پس از بیانات رئیس شورای عالی مناطق آقای گرین پنت جیکرو فن قرارگفتند و چنین اظهار کردند:

شرکت در این جمع گرم و باشکوه و موردلطف و عنایت آقای علاه قرارگرفتن برای خودم و خانم موجب نهایت سربلندی و افتخار است. سپس آقای گرین در حالی که معال بسیار باشکوهی را در دست داشتند اظهار کردند که این محال

مست. و گرین و در انگلیسی یعنی سیزه و نام این رهبر نیکوکاری مرتب از پرچم ماست و در نتیجه او از خود ماست و در ایالت ماریلاند آمریکا بدینا آمده که مخفف نام موطن او همان علاه میباشد. مراتب مشایخت و نزدیکی گرین با ما فراوان است؛ منجمله گرین در روزی شانوار ایالت خود در سالی آمریکا بود که ایالت اینجاب و آقای شریف امامی افتخار همکاری و هم شلی او را داریم.

کلماپاتا پادسی وادار ایران امیل و حالس است. اسم او استندار و نام او در اولین تیره است ولی در این تیره و تیره روحی لطیف و رحیم جای دارد که اکنون در آسیا جواپکوی احتیاجات نیازمندان و تشکلات ماست؛ قلب اوباک و خود او بزرگه مخصوص قلب است.

خانم گرین با این لطافت و فراوت باید بحق گرین و سیز خواهد شد. چون میری و نشاط در ذات پر مهر ایشان نمایان است. سپس آقای علاه خطاب به آقای گرین علاوه و اظهار خوشوقتی کردند که اکنون لاینز ایران از حمایت و دهری عالی شاهنشاه برخوردار میباشد. بعداً رئیس لاینز ایران تقدیر رهبری و دارشاد و ابتکار شاهنشاه را در بر قراری طریق حریت و آزادی که در ایران شونده و الهیایان دادند

تاکنون فقط ۳۵۰۰ شخصیت بزرگه لاینز جهانی داده شده و من افتخار دارم که جزئی از خدمات و زحمات نماینده لاینز بین المللی در ایران را با تقدیم این نشان مقنناسی کنم. سپس ایشان مدال را به سینه آقای و کتر معارفی نصب کردند.

آقای گرین دنباله بحث منطقی که بازها ذکر آن بهیجان آمده بود پیش کشیدند و گفتند: با وجودی که افتتاح باشگاههای تازه قدم اول معرفی لاینز است، ولی نباید در این توجه به کمیت از کیفیت غافل بود؛ بلکه موالی توسعه باشگاهها باید به مسالبت و عمق اقدامات آنها افزود و مردم را برای خدمت بخود آماده و مجهر کرد. اگر تنها شرکت افراد در باشگاه به گسردم آمدن و احیاناً نهار خوردن باشد باید گفت که بهیچوجه کافی نیست، بلکه روح همکاری و تضاید انواع خدمات باید بیشتر مورد توجه

پنجم در صفحه ۱۷

دیدار مدیر لاینز بین المللی (پرزیدنت گرین) با شاه اردیبهشت ۱۳۴۳، مجله شیرنامه، فروردین و اردیبهشت ۱۳۴۳، شماره ۱۳، صفحه ۵

دیدار مدیر لاینز بین المللی (پرزیدنت گرین) با شاه اردیبهشت ۱۳۴۳، مجله شیرنامه، فروردین و اردیبهشت ۱۳۴۳، شماره ۱۳، صفحه ۶

نوشتۀ - کلودام دورس
رئیس لاینزین المانی

آواز برای لذت روح

در هر فردی از افراد بشر میل ناآزاد خواندن ذاتی است. بیان احساسات خودجالی و تفرصات و فرای و عقب‌نویسه آواز با نواز تاریخ نوع بشر قدمبست. بشر با آواز خدا را پریشان میکند با سرود بیچنگه میرویشتر اوقات و خاطرات خوشی زندگیش باخواندن آواز میگذرد و البته دوستی و همزیستی نیز بهترین بیان خود را در آواز مینماید.

من خوشحال که بسیاری از باشکتهای لاینز آوازه‌های دسته جمعی را یکی از فستهای مهم برانگیزه اجتماعات خود قرار داده‌اند. در سفر دور دریای خوم، من بارها با شیر مردان ملاه مختلف سعادت را برای خواندن آوازه‌های دسته جمعی بلند کرده‌ام گرچه در همه موارد معنی آنچه را که میخوانم نمیدانستم ولی در عین حال روح آواز آنها را در قلب خود احساس میکردم.

روزی ما آنها را که در لحظات لاینز خود آواز دسته جمعی میخواندند که این آوازه‌های شاد و دسته جمعی چه زمینه خوبی برای دوستی فراهم میکنند ... افراد باشکته لاینزیکه آواز دسته جمعی میخوانند دسته جمعی هم کار باشکته را آواز میکنند.

در همه ما خداوند صدای خوش بودیم. نهاده ولی همه ما را قدرت آواز خواندن هدیه تزییرا که روح آواز در ما وجود دارد. بعضی از بهترین آوازه خوانان کلوپ خود من اگر قرار بود بنهایی آواز بخوانند تک آواز خوانهای خیلی بدی بودند ولی در تک اطالی که انواع صداهای زیرو بم و میانه وجود دارد آهنگ آواز دسته جمعی آنها خیلی شیر خوشی بجای میگذارند. در جهان چیزی بدونان هنرمونی عدم تطابق وجود دارد و وقتی فکر می‌کنیم می‌بینیم که صوت لاینز هم در تک کردن افراد مخالف و بوجود آوردن تک تطابق عملی بین آنهاست.

اگر شما ضوئیکه از باشکتهای آواز خوان لاینز هستید و باشکتهای بیرون که در آن آواز دسته جمعی خوانند نمیشود نظارتان مآید که نفس در برنامه وجود دارد. یک قسمتی از شادی و روح رفقت و لذت آواز خوانی در آن جلسه وجود ندارد. هنگامیکه چیزی کم و کاشی را من گویند هر یک از رؤسای باشکتهای بهانه‌های می‌آورند ... بیرون تک بیانون که آواز را رهبری کند ... ترویج مردم در آواز خوانی در تک جلسه عمومی. کسی وقت برای گنجایش آواز در برنامه و غیره هیچک از این دلایل قائم نگنند نمیشاند. محققاً هر باشکتهای اجتماعات را دارد که چند دقیقه‌ای حتی در مشغول ترین روز جلسات از وقت جلسه‌ها صرف یک قطعه آواز مشهور دسته جمعی بکنند. لاینزین المانی دفتر جمعی آواز را به نهایی نالای در اختیار باشکتهای می‌گذارد و حتی سعادت‌ها که برای رهبری آوازه تهیه نموده است. و اما در مورد وا کاش مردم سابق آواز خوانی در باشکتهای بیانش یاد آور شد که روح آواز خوانی دسته جمعی مری است ... و مردمی که یک باشکته لاینز را در حال آواز خواندن دسته جمعی بهینند بخود خواهند گفت که اینهمه‌ها می‌خوانند هستند که بار وقت وصفا بایکدیگر می‌کنند و سر بلندند از اینکه نام آواز میخوانند زیرا آواز یک نوع بیان بی تکلف دوستی و صمیمیت است.

من ممنست هرگز افتخار شرکت دو باشکته شما را نداشته باشم ولی اگر من چنین افتخاری سبب شد ولم بخواهد که بهینم که رئیس جلسه یا خیزد و تک آهنگ معروف را شروع بخواند کند و آنسکه من مایلم به بنیم که صدای شیر مردان بلند و رسا و بیرونده از آن بیروی کند. زیرا آواز نغزای روخت و من متضرر خواهم بود که با برادران شیر مرد در هر گوشه‌های از دنیا دسته جمعی آواز را می‌دهم .....

نوشتۀ - کلودام دورس
رئیس لاینزین المانی

دسته‌ها

دسته‌های ما بسیار مهیند و مهم بزرگی در زندگی ما دارند. با مشاهیر است که در بدنه‌ها خود در دو می‌نشینیم و با آنها خدا حاضری می‌کنیم و با کمترین موافقت و تأیید خود را از این‌ها می‌گیریم و هنگام قسم خوردن دست خود را روی آنها می‌گذاریم. بین آهنگ‌ها و شعر و سپه‌نیک‌ترین و ششای خود لایز بر که خود را بینیکدیگر می‌دهند. یک نیم روزی مشایخ خود را بگریه می‌آورند و با روی شانه‌های خود بلندند که دست وصله است که یکسال با یکک زمان نیز می‌نشینیم آنها را از جیبان خود می‌دهیم و باستانان کلماتی کنیم فراموشی را می‌بند.

دسته‌های دسته که برای تک بیانونشان بگویم هستند و سبب میشود که کودکان را در همه وضعها و طیلان دارای درمانگه و مهارتشان کرده. آنگاه در آن لحظه همانا که یکی از بزرگان ما عزیزترین کسی خود را از دست داده است و ما هیچ کدایا که بتواند احساسات ما را بیان کند می‌تواند دستت که روی شانه او گذارد میشود آن احساسات را که در قلب ما می‌گذارد بدو نشان باز که میکند. دستان ما برای بیان احساسات ما کمک بزرگی هستند.

شما بخاطر دارید که هنگامیکه بیرون از بین المانی در آمدید دست دوستی چگونه می‌وی شما برآوردند.

چه ساعت خوش است وقتی شما نیز دست دوستی و محبت طرف یک عضو از افراد و از آن کزید و همان زمانی بخاری را که خورده‌اید بویزه بخواهنا من کنید.

اگر شما می‌نشینید باریس من در این جلسه گفته سفر کنید بعضی خوش خریدید که چگونه شیر مردان شیر باطل گرفته می‌دهند که برای بعضی از آنها سیدنتی در مشان همراه همان اثر کم حسی بود شما مشاهده می‌کنید که چگونه شیر مردان نشنا بارمال‌های صفا و بیازندگی تکمیل می‌کنند بلکه بارشهای خود در ساعتان مداری و درمانگها، بیازندگی و خانه برای بیان و طیلان و کمک باستانان اقدام می‌نمودند و بدن وصله بود و دوستی را دارد زندگی بسیاری از انسان محتاج برآورد می‌گردد. حتی بعضی دست که تقریباً تمام کوه‌های که شیر مردان در آنها بنشینند مقلوب هستند و ما با آنها سفر می‌کنیم، یادمان و روشنا کوه‌ها مازا بخود خوشی پذیرند. این نتیجه اشتراست که شایر مردان باصفا و صفت خود با اجتماع بوجود آورده‌اند.

عشق حکم طوفان جانی کوچک از خواب برید و در تاریکی باریس و برای فراتر از عقل. پایا اینجا لا ریکست - من پیشم بدین با محبت و توجه نالی که یادداشت بایسته از زمان اولی خود را بیرون می‌دهم و او را دوستی خود گرفته و یکسوی خود را بر این موضوع گذاشته است.

شما نشانی مرا درست می‌گیرید دیگر از چیزی نمی‌ترسم. روی زردی آرام شد و سر خود را برایش تکان داد و بخواب خوشی فروخت.

سبزی دسته هستند که در تاریکی سبزی کاشیکه اشتیاق دارند دراز می‌نند. آره شیش مردان آنها با این‌ها و طیلان هم‌دردی میکنند بلکه عمداً برای رفع نیازها و نیازهای آنها می‌کنند. بیایه اصالتی را اشتیاق کم که از صحت کاپیت ممتاز بلند تا با یکک کند که با این مشایخ بیازند و شتر می‌نماید.

انتشار مطالب، ابلاغیه‌ها و سخنرانی‌های رؤسای لاینز بین‌المللی (گلودام دورس)، مجله شیرنامه، فروردین و اردیبهشت ۱۳۴۴، شماره ۱۹، صفحه ۴

انتشار مطالب، ابلاغیه‌ها و سخنرانی‌های رؤسای لاینز بین‌المللی (گلودام دورس)، مجله شیرنامه، فروردین و اردیبهشت ۱۳۴۴، شماره ۱۸، صفحه ۶

مسابقه صلح

برارزوشی داشته اند .

اتحادیه بین المللی باشگاههای لاینز بهمناسبت پنجاهمین سال تأسیس خویش مبادرت با اجرای يك مسابقه راجع صلح نموده است . در این مسابقه جوانانیکه سنشان بین ۱۴ تا ۲۱ سال باشد میتوانند شرکت نمایند . این مسابقه که بصورت نوشتن مقاله اجرا خواهد شد به جوانان دنیای لاینزیزم فرصت خواهد داد تا عقاید و افکارخویش را راجع بموضوع بسیار مهم صلح جهانی ابراز نموده و علاوه بر توجه پیدا کردن بنفس صلح طرفی نیز برای ایجاد صلح ارائه نمایند . بدیهی است که توجه به صلح جهانی ازطرف جوانان امروز که زمامداری دنیای فردا خواهند بود کمک بزرگی به ایجاد صلح خواهد بقیه در صفحه ۲۵

بمناسبت پنجاهمین سال لاینز بین المللی و اجرای برنامه مسابقه صلح شهرمرد مهندس شریف امامی رئیس شورایعالی مناطق ۳۵۴ لاینز در ایران دستورالعملی بکلیه باشگاههای لاینز صادر کرده اند که قسمتهای از آن مینا نقل میشود :

بطوریکه اطلاع دارید اتحادیه بین المللی باشگاههای لاینز که در سال ۱۹۱۷ تأسیس گشته اینک وارد پنجاهمین سال عمر خویش میگردد . باشگاههای لاینز که در منجاووز از ۱۳۰ کشور و واحد جغرافیایی دنیا بوجود آمده اند در این مدت پنجاه سال مشاه خدمات نوع پرستانه و بشردوستانه زیادی بوده اند . همچنین فعالیتهای باشگاههای لاینز دنیا در ایجاد دوستی و حسن تفاهم بین المللی ایران

شماره ۲۶

صفحه ۱۷

انتشار دستورالعمل برنامه مسابقه صلح، مجله شیرنامه، مرداد و شهریور ۱۳۴۵،

شماره ۲۶، صفحه ۱۷

گفتار بزرگان	گفتار بزرگان
<p>محبوب خداوند</p> <p>انصاف بندگان خدا آنکس پیش خدا محبوبتر است که برای بندگان خدا مودت مند باشد .</p> <p>حضرت رسول اکرم (ص)</p> <p>تأثیر نورانی</p> <p>بروید دست بر نهالهای دردمند و سرهای بی سامان بگذارید تا از سنگینی گناهان خویش بکاهید و بدانید که دست زبردستان گرفتن و دل شکسته دلان دست آوردن کاره گناه شمرده میشود و گناهکار را در پیگاه خداوند سپید روی گرداند .</p> <p>حضرت علی (ع)</p>	<p>مجاهدان راه حق</p> <p>خداوندنا ؛ به آن مسلمانان که بر زبان رشید تو از توش و توفه خویش کسک کند و با درگناهار خود به مسجد و محبتشان باز آورد و با خانوادشان را در پناه گیرد همچنان مزد وافر و اجر جزای هایت کن .</p> <p>خداوندنا یک چنین مسلمانان که دست حمایت بسوی سربازان راه تو پیش می آورد مزد سربازان اسلام پیش و دیگر استغفار جهاود سربلندشان ساز .</p> <p>از صحنه سجاویه</p>
<p>بشرفی عشق</p> <p>نیکی و نیکوکاری و دستگیری از مستضعفان یکی از عالیترین خصال بشریت است که زندگی انسانها بدان روشنی می یابد و در سایه همین مودت الهی است که اجتناب از راه نوری و کمال را پیوسته مغانی بر ذریع و شایسته احرا می نماید .</p> <p>بر گردگان خود پیشوایان بزرگ عالم بشریت همیشه تعاون و همکاری و دستگیری از مستضعفان را توصیه و تأکید کرده و برای تأمین آسایش و رفاه همه مردم جهان و تحقیق گناهان اجرا آفرانم دانسته اند .</p> <p>مولای متقیان علی (ع)</p>	<p>برای اصلاح بین</p> <p>شاید یک در روزگاری بر سر میرید و در دوران ازلندگی خویش شنیده که چرخهای کمورتان بهادت دنیای مشرقی سرعت شروع بگردش نموده است و پیش همه شایانید در گردش هر چه بهتر این چرخهای عظیم نقش تازه و جدی تری بعهده بگیرد .</p> <p>داین راه پیش از هر چیز لزوم تشخیص احتیاجات واقعی مملکت باید بود توجه فراموشی تا با انقلاب سدید ششم همین و پایه گزینی ایران نو بر مبنای تحولات ضروری و انقلابی با دنیای متقدم قشماهی اساسی برداشته شده است .</p> <p>از سخنان شاهنشاه آریابهر</p>
<p>هفتاد مسلمان</p> <p>ما دوست داریم کسی را که خرمنده داشته باشیم با هم ، قبیله برادر ، نرح خوی و اهل ملافت ، شکیبای راست کردار و با وفا باشد ، ههنا بخاوند پیامبران را با هم اخلاق تعمیمی داد پس هر که دایره اخلاق باشد باید خداوند را بر آن نعمت مهیا گوید و کسی که در او آن خصال باشد باید بسوی خداوند بنالد و از ذات الهی از بخواهد که بدان خصلتها مودتی ببارد .</p> <p>حضرت امام جعفر صادق (ص)</p>	<p>در سومین گمگرت لاینز</p> <p>بقیه از صفحه ۱۱</p> <p>خانه و مدمند . انجام مسابقات ورزشی . تدریس افتخاری در دبیرستانها . کنگشهای مختلف . گوناگون درام . مبارزه با بیسوادی . تحلیل از منصفان و بزرگان . تنظیم برنامه های مسافراهای علمی و تفریحی . چاپ و انتشار و نشر جزوات مختلف - حمایت از مسولین و نهادهایان . قبول عضویت در لژیون ختم گماران بشر - پشتیبانی و کمک با چهره های اولیه بهداشتی - پذیرایی و اهلشالی بشر زمان و شیر مردان مسافر خارجی و ولاخره سعه اقدامات نیکوکارانه سبوی دیگر نظیر آنچه که در وقت ذکر شد . بومیه باشگاههای لاینز ایران انجام گرفته که موجب افتخار و شایسته ستایش میباشد .</p> <p>یکی دیگر از خدمات شایان توجه باشگاههای لاینز</p>
<p>۳۶</p>	<p>۳۶</p>

انتشار گفتارهای از بزرگان (گفتاری از امام علی (ع) و حضرت موسی بن جعفر (ع)) مجله شیرنامه، اردیبهشت ۱۳۵۱، شماره ۵۰، صفحه ۱۹

انتشار گفتارهای از بزرگان (گفتارهایی از پیامبر اکرم (ص)، امام علی (ع) و امام جعفر صادق (ع))، مجله شیرنامه، اسفند ۱۳۵۰، شماره ۴۹، صفحه ۳۶

ورود رئیس اتحادیه لاینز بین‌المللی به ایران

روز شنبه ۱۹ نوامبر
ساعت ۲۲ پیروز ارجمند
جانی بابو سائقی شیراز
بابو جهت دیدار لاینزبان
و پیروان آن نوازیستی
افراسی بلهوان واد ویس
ازسازو زکات درمان برقه
جمع لاینزبانان و صاحبان
لاینز ایران ساعت ۷:۳۵ صبح
جمعه ۲۹ نوامبر با هواپیمای
پهران از تهران روانه و در وقت
اقتت وی برانگیخته زین
انجام گردید.

۱- ساختمان مخصوص
سازمان لاینز ایران در کج گسار
روزانه از کج

۲- شانزده کیل برارنگاه رسانده کیر
۳- ملاقات با شهردار ارجمند صاحب آفتاب میرزا میرزا میرزا

بخت زینز

۴- بازدید از بزمه جوانان سختی
۵- بازدید از روزگانه بانک ملی ایران
۶- شرکت در میزبانان شایسته ایران در هتل هیرشون
۷- بازدید از آموژنگاه تابستان و ماهیگیری
۸- امداد نشان به شهردار شهرویس بانکهای
چندین آلتیس شهرداری نظر آبان مشکر شد.

۹- شرکت در میزبانان (کوکتل) مراسم افتتاح ساختمان
بانک لاینز ایران

۱۰- شرکت در جشن بنیادین سالگرد سازمان لاینزبانان
بانک لاینز ایران

۱۱- بازدید از مجموعه ورزشی آزادی
۱۲- بازدید از روزگانه
۱۳- معاشرت با لاینزبانان ایرانی
شنا در میزبانان نام هتل هیرشون که با حضور نمایندگان
کلیه لاینزبانان ایران ترتیب داده بود غذای ساسی لظری لایه
بانکهای مختلف و مجال و سایر مناطق به شهردار ارجمند عالی
بابو و شیراز بانو اها و گردید.

تعاون بین‌المللی

فقرهای کشورهای عقب‌افتاده بیشتر و فراوان هستند .
باشگاههای لاینز بین‌المللی بطور مستقیم برای حل مشکلات اقتصادی
اجتماعی ، فرهنگی و بهداشتی کشورهای دردمست اقدام کنند .
مدارس و کتابخانه‌هایی هستند که احتیاج به کتاب دارند ، مردم
و مناطق محروم هستند که احتیاج به عینک و انواع مسائل پزشکی
و شغولی ، وسائل جراحی و دارو دارند . جداگانه نیستند که
زحماتشان احتیاج به تبلیغ دارد . بهترین و ارزاترین تبلیغ
تجربندی جوانان لاینزبانان است . فهرست و انواع این
احتیاجات نامشهود است ولی لزوم پاسخ فوری و کلی به آنان
روشن و واضح است . قبل از اقدام به هر عمل اطمینان حاصل کنید
که ارسال اقلام از نظر قانونی ، مالی و یا حمل و نقل و غیره مجاز
و مقرون به صرفه است . گاهی مقررات دولتی مانع می‌شود ، و
گاهی انواع بزرگه های گمرکی و عزیبه های حمل و نقل و غیره
بیشتر از ارزش کلای ارسال شده است . قبل از حرکت با دریافت
دارندگان گرانگ تراس بگیرید و اطمینان بودن اجرای برنامه و
ارسال اقلام مورد نظر اطمینان حاصل کنید . با سازمانهای متخصص
تراس بگیرید و از امکانات و تجربیات آنان استفاده کنید .

سازمان ملل متحد

از آغاز پیدایش سازمان ملل ، اتحادیه بین‌المللی باشگاه
های لاینز عوارض از فعالیتها و هدفهای عالی و آسانی آن حمایت
و برای تحسین آنان فعالیت کرده است . نمایندگان لاینز بین‌المللی
برای تشکیل و ایجاد سازمان ملل همکاری و فعالیت کرده و در
کنفرانس متعدد سازمان ملل در سال ۱۹۴۵ حاضر بوده اند . در
سالهای اخیر لاینز یکی از مشاورین غیردولتی شورای اقتصادی و
اجتماعی سازمان ملل بوده است . وظیفه اصلی این شورا توسعه
برنامه جامعه بشری است . این شورا مجموعه فعالیتهای اقتصادی و
اجتماعی کمیته ها و واحدهای مختلف سازمان ملل و سازمانهای
وابسته به آنرا همگون و هماهنگ کرده و در حدود هفتاد در صد از
مخارج مالی و اعتباری دولتی سازمان ملل از طریق این شورا مصرف
میرود . اتحادیه بین‌المللی باشگاههای لاینز و سازمان ملل متحد
هر دو سازمانهایی هستند بین‌المللی و هر دو روجه توسعه - باشگاه
های لاینز باید اعضاء خود را از فعالیتهای سازمان ملل متحد و
مخصوص شورای اقتصادی و اجتماعی آگه کرده و روز سازمان ملل
متحد . ۳۴ کشور را جشن بگیرند . در رابطه با انواع فعالیتها
و هدفهای انسان دوستانه سازمان ملل متحد جزوه ، نشریه و مقاله
تهیه و توزیع کنید .

همکاری‌های گسترده لاینز با سازمان ملل در پیام
رئیس کل اتحادیه لاینز بین‌المللی، مجله شیرنامه،
فروردین ۱۳۵۲، شماره ۵۵، صفحه ۳

دیدار رئیس اتحادیه لاینز بین‌المللی با فرح در تهران
در تاریخ ۱۹ نوامبر ۱۹۷۵، مجله شیرنامه، بهمن
۱۳۵۳، شماره ۶۱، صفحه ۳

باشگاه‌های جدید التاسیس لاینز
باشگاه لاینز دانش خرم‌آباد
 در تاریخ ۲۵ نوامبر ۱۹۱۶ مطابق با ۴ آذر ۱۳۳۵
 باشگاه دانش خرم‌آباد ۲۱ نفر عضو مؤسس تاسیس و جهت مدیریت آن شرح زیر انتخاب شدند.
 رئیس: شیرورد خوشگنجیاری
 دبیر: حسن جزایری
 خزانه‌دار: طوسرانی زاده

باشگاه فلک‌الاولادک خرم‌آباد
 باشگاه فلک‌الاولادک خرم‌آباد در تاریخ ۲۵ نوامبر ۱۹۱۶ مطابق با ۴ آذر ۱۳۳۵ ۲۱ نفر عضو مؤسس و هیئت مدیره آن شرح زیر انتخاب شدند.
 رئیس: شیرورد نورالدین شیرمندیاری
 دبیر: محمدحسین حسین
 خزانه‌دار: ناصر صحت

باشگاه سیمین‌مردود نواز
 در تاریخ یکم مارس ۱۹۱۷ برابر با ۲۳ شهریور ۱۳۳۵ باشگاه لاینز سیمین‌مردود نواز ۲۱ نفر عضو مؤسس در شهر

پارناویس و هیئت آن شرح زیر انتخاب شدند.
 رئیس: شیرورد محسن صاحب‌الختاری
 دبیر: علی اصغر دیباجانی
 خزانه‌دار: عزیزاله یونسزاده

باشگاه لاینز آژادگان
 در تاریخ ۵ مارس ۱۹۱۷ برابر با ۱۴ اسفند ۱۳۳۵ باشگاه لاینز آژادگان تهران با ۲۰ نفر عضو مؤسس تأسیس و هیئت مدیره آن شرح زیر انتخاب شدند.
 رئیس: شیرورد عبدالرحمن‌حسین شادمان
 دبیر: منوچهر حسین محسنی
 خزانه‌دار: حبیب‌الله ازمی

باشگاه لاینز تقفان زاهدان
 باشگاه لاینز تقفان زاهدان در ۹ مارس ۱۹۱۷ برابر با ۱۸ اسفند ۱۳۳۵ با ۲۱ نفر عضو مؤسس در زاهدان تاسیس و هیئت مدیره آن شرح زیر انتخاب شدند.
 رئیس: شیرورد منوچهر کارگر
 دبیر: محمدحسین موتی
 خزانه‌دار: سیداله میرحسینی

قسمت از دوره مخزن ایتالیایی که در هولوولوو بنام شیرورد دکتر گاردمالدی تهیه می‌نمایند

گزارشی از باشگاه‌های جدید التاسیس و گسترش لاینیزم در ایران، مجله شیرنامه، خرداد ۲۵۲۶ (۱۳۵۶)، شماره ۷۱ و ۷۲، صفحه ۲۰

پیام پرزیدنت
 President's message
یک جلسه فراموش نشدنی

در سال گذشته مذاکرات تریچانی که با شیران کلیم مشارکت کرد ترقی خود داشتند ذکر نمودم. در ماه مه من درباره چگونگی گفت‌وگو با شیرورد یوشو صحبت کردم و گفتیم که چرا شیران اطلاع مفید خود در باشگاههای لاینز را بیان می‌کند.

یوشو و دیگر شیران خوب که در ملاقات خود ذکر نمودم از جلسه خبردانی هستند که نظیر اثری و آرزو و علاقه شدید خود گفتگویی بالاینز می‌کنند. من بارزاد خود یا این مردان اطلاع دادم و تولد دادم که آنها را با دفتر مرکزی بین المللی در اوک چیتیک دیدار نمودم دعوت نامه و لذا ماه گذشته آنها میمان ویزا در اوک بروک اپینو بودند.

آسیان جیم - مچل - کورت و یوشو و چندین شیرورد آنها آکو در دفتر کارمن جیم شدند و من در سازه لاینیز و طریقه‌ای که انجام ما در سرتاسر دنیا توسعه یافته است گفتگو کردم. من همچنین در جنوب گفتگوهای آنها گفت شش آخرین آمار پس از ۳۰۵۰۰ باشگاه فعال در سرتاسر دنیا وجود دارد. من اظهار تعجبم کردم که هر باشگاه تکونش خود برای تشکیل باشگاههای تازه دارد. بعد آتی میمان گفت: باشگاههای جدید التاسیس موجب افزایش آرد و هیئت لاینیزم خود شد.

جیم گفت: من نیاز برای وارد کردن شیران تازه در باشگاههای لاینز خود می‌دانم شما گفتید این افراد که دارای فکر اجتماعی هستند نه فقط ایده‌ها و گرمی و حرارت زیاد با خود باشگاهها خودآورد بلکه یاد خواهند گرفت که چگونه در موارد مختلف رهبری خوب برای جوانان خود بشناسند.

نه فقط از این صحبت مهم است بلکه شما توانستید

شیران آکو، وارد تیره پروژه‌های خدمت‌شماره ملحق می‌شوند و همسران و بوندای آنها با من و مفهوم لاینیزم خوب آشنا می‌شوند.

من گفتیم هم اکنون ۲۶۰۰ باشگاه جوانان در ۵۰ کشور وجود دارد. افزایش ۱۰۰ باشگاه از ماه ژوئیه بعد نشان مفید تعداد بیشتری از جوانان متوجه اهمیت خدمت داوطلبانه جوانان خود شده‌اند.

آقای آکو گفت: شما آگاهی پرزیدنت خود را خواهید شد اگر بگوییم که باشگاه من در وقت تشکیل یک باشگاه جوان شیران می‌باشد. برانده باشگاههای شیران از ماه ژوئیه به سرعت قابل توجهی در توسعه نهاده و بیش از ۵۰۰ باشگاه جدید تاسیس کردیم.

جیم گفت بخاطر تازه چگونگی در زمان ریاست شما بناد لاینز بین المللی توسعه پیدا کرد.

بنیاد ما برای تهیه گفتگویی در زمینه خبر با بنیاد محلات و آشنای طبیعی و همچنین برای کمک با افراد و انجمن کم انانتی نظیر برجسته‌ای توسعه می‌یابد. از اول روزگارتا حال بیش از ۲۰۰۰۰۰ دلار پرداخت شده است که از آن برای گرفتن مبلغ شیران گوانالان جهت توماری شیرابه‌های ناشی از زلزله در آن کشور پرداخت شده است. بنیاد لاینز بین المللی همون‌جایی از برجسته‌ترین سازمانهای جهانی برای کمک با افراد انجمن بسیار استفاده توسعه و رشد یافته است.

گفتگوها و تبادل نظریه‌ها ما در باره لاینز و چگونگی توسعه و تران بیشتر آن در آینده ادامه خواهد یافت و در پایان نوشتن آن من جدا شده‌ام و من دفتر کار خود را از گشت در همان موقع که آنها از من جدا شدند من در واقع که آنها و بیش از یک میلیون افراد نشر آنها بهترین دلیل می‌باشد.

اشاره به ایجاد ۲۶۰۰ باشگاه جوانان لاینز در ۵۰ کشور جهان در پیام رئیس لاینز بین‌المللی، مجله شیرنامه، خرداد ۲۵۲۶ (۱۳۵۶)، شماره ۷۱ و ۷۲، صفحه ۲

۱۳۹۰: ۳۱۰). این نکته جایگاه بالای کلوپ لاینز در معادلات قدرت در نظام سرمایه‌داری جهانی را به وضوح نشان می‌دهد.

اما وجه تمایز لاینز با سازمان‌های فراماسونری این بود که برخلاف سازمان‌های فراماسونری، لاینز توجه خاصی بر ایجاد و شکل‌دهی سرمایه اجتماعی داشت؛ این توجه به‌ویژه پس از جنگ جهانی دوم و با آغاز جنگ ایدئولوژیک سرد و ضرورت شکل‌دهی به اذهان مردم برای هر دو بلوک غرب و شرق، شکل گسترده‌تری به خود گرفت. در واقع بلوک غرب (که لاینز در خدمت منافع آن فعالیت می‌کرد)، هم برای بهره‌کشی از منابع اولیه سایر مناطق جهان، هم خنثی کردن تأثیرات ایدئولوژی مارکسیستی در جوامع گوناگون، و هم به جهت نیاز هرچه بیشتر به عموم جامعه برای پیشبرد نظام سرمایه‌داری جهانی، بیش‌ازپیش به اهمیت شکل‌دهی سرمایه اجتماعی (به‌عنوان پشتوانه سرمایه اقتصادی نظام سرمایه‌داری) در ابعاد گسترده بین‌المللی و جهانی پی برده بود و در این راستا، یکی از مهم‌ترین مأموریت‌های کلوپ لاینز تقویت سرمایه اجتماعی بلوک غرب از رهگذر بسط هنجارهای همیاری، گسترش شبکه‌های اجتماعی و اعتمادسازی در جوامع مختلف بود.

بدین ترتیب در این مقاله فعالیت‌های کلوپ لاینز در شکل‌دهی به سرمایه اجتماعی در جامعه ایرانی (جنبه‌ای که لاینز را از اسلاف فراماسونری‌اش جدا می‌کرد) مورد بررسی قرار گرفت. یافته‌ها نشان می‌داد که کلوپ لاینز علاوه بر ایفای نقش کلاسیک فراماسونری، با محوریت مؤلفه‌های سرمایه اجتماعی نزد رابرت پاتنام، مهم‌ترین نماینده بلوک غرب برای پیشبرد و بسط هنجارهای همیاری، گسترش شبکه‌های اجتماعی و جلب اعتماد عمومی در ایران به شمار می‌رفت تا از این طریق بتواند پشتوانه مردمی محکمی برای نظام سرمایه‌داری جهانی در ایران عصر پهلوی ایجاد کند.

کتابنامه

- پاتنام، رابرت، «جامعه برخوردار، سرمایه اجتماعی و زندگی عمومی»، در تاجبخش، کیان، سرمایه اجتماعی، اعتماد، دموکراسی و توسعه. ترجمه افشین خاکباز، حسن پویان، تهران، نشر شیرازه، توسلی، غلامعباس؛ موسوی، مرضیه، «مفهوم سرمایه در نظریات کلاسیک و جدید با تأکید بر نظریه‌های سرمایه اجتماعی»، نامه علوم اجتماعی ۱۳۸۴ شماره ۲۶، ۱۳۸۴.
- خوش‌فر غلامرضا، تأثیر سرمایه اجتماعی بر مشارکت سیاسی، مطالعه موردی: استان گلستان، رساله دکترای رشته جامعه‌شناسی دانشگاه علامه طباطبائی، دانشکده علوم اجتماعی، استاد راهنما: محمد حسین پناهی، ۱۳۸۷.
- فیلد، جان، سرمایه اجتماعی، ترجمه غلامرضا غفاری، تهران، کویر، ۱۳۸۶.
- مجله شیرنامه، شماره ۱۳، فروردین و اردیبهشت ۱۳۴۳.
- مجله شیرنامه، شماره ۱۷، بهمن و اسفند ۱۳۴۳.
- مجله شیرنامه، شماره ۱۸، فروردین و اردیبهشت ۱۳۴۴.
- مجله شیرنامه، شماره ۱۹، خرداد و تیر ۱۳۴۴.
- مجله شیرنامه، شماره ۲۴، فروردین و اردیبهشت ۱۳۴۵.
- مجله شیرنامه، شماره ۲۶، مرداد و شهریور ۱۳۴۵.
- مجله شیرنامه، شماره ۲۹، اسفند ۱۳۴۵.
- مجله شیرنامه، شماره ۴۰، خرداد ۱۳۴۸.
- مجله شیرنامه، شماره ۴۴، اردیبهشت ۱۳۴۹.
- مجله شیرنامه، شماره ۴۵ و ۴۶، شهریور و آبان ۱۳۴۹.
- مجله شیرنامه، شماره ۴۹، اسفند ۱۳۵۰.
- مجله شیرنامه، شماره ۵۰، اردیبهشت ۱۳۵۱.
- مجله شیرنامه، شماره ۵۱، تیر ۱۳۵۱.
- مجله شیرنامه، شماره ۵۵، فروردین ۱۳۵۲.
- مجله شیرنامه، شماره ۵۶، خرداد ۱۳۵۲.
- مجله شیرنامه، شماره ۶۱، بهمن ۱۳۵۳.
- مجله شیرنامه، شماره ۶۴، آبان ۱۳۵۴.
- مجله شیرنامه، شماره ۶۸ و ۶۹، آبان ۲۵۳۵ (۱۳۵۵).

مجله شیرنامه، شماره ۷، فروردین و اردیبهشت ۱۳۴۲.

مجله شیرنامه، شماره ۷۱ و ۷۲، خرداد ۲۵۲۶ (۱۳۵۶).

مرکز بررسی اسناد تاریخی، کلوپ لاینز به روایت اسناد ساواک، جلد اول، تهران، مرکز بررسی اسناد تاریخی وزارت اطلاعات، ۱۳۹۰.

مرکز بررسی اسناد تاریخی، کلوپ لاینز به روایت اسناد ساواک، جلد دوم، تهران، مرکز بررسی اسناد تاریخی وزارت اطلاعات، ۱۳۹۰.

میر، حسین، *تشکیلات فراماسونری در ایران*، تهران، انتشارات علمی، ۱۳۷۱.

Lin, Nan, Social Capital: A Theory of Social Structure and Action, Cambridge University Press, 2001.

Putnam, Robert, Bowling Alone: The Collapse and Revival of American Community, New York, Simon and Schuster, 2000.

Putnam, Robert, D. and Goss, Kristin A. "Introduction" In Putnam (ed.), Democracies in Flux, The Evolution of Social Capital in Contemporary Society", Oxford University Press, 2002.

Putnam. Robert, Making Democracy Work, Princeton University Press, 1993.

Villalba, Heidi R. "Social Capital, Political Parties and Democracy", Thesis, Department of Sociology, University of Alberta, 2007.

<https://www.lionsclubs.org/en/about-us/our-organization/about-lions-international>

<https://www.lionsclubs.org/en/discover-our-clubs/interactive-timeline>

<https://www.lionsclubs.org/en/discover-our-clubs/our-leaders>